

ROMAANI JÕULUJALBUM

19

28

K. O-Ü. "ARENG"
TALLINN

Kirjamärke.

25	Aasia	Kr.	—30
50	Aasia	"	1.—
25	Aafrika	"	—30
50	Aafrika	"	—90
25	Ameerika	"	—25
50	Ameerika	"	1.—
25	Austraalia	"	—45
50	Austria	"	—25
100	Ba'eri	"	1.60
50	Bulgaaria	"	—90
50	Daani	"	1.—
50	Danzigi	"	—75
20	Egiptuse	"	—60
25	Hiina	"	—75
25	Hollandi	"	—35
50	Hollandi	"	1.20
25	Inglise asumaade	"	—30
25	Jaapani	"	—30
100	Kõigist maadest	"	—15
200	Kõigist maadest	"	—40
300	Kõigist maadest	"	—75
50	Soome	"	—85
50	Rootsi	"	—75
25	Wene Nõukogude	"	—50
40	Wene Nõukogude	"	1.50

Peale siin pakutud sortimentide suur valik teisi marke, ka üksikult ja seeriates. Ühes sortimendis topelmarke ette ei tule. Postiga tellides postikulud tellimistel alla Kr. 10.— eraldi.

Arthur Malla

Tallinn Kirjamarkide kauplus Viru t., 8.

Rätsepaäri

MAX JOHANSON

Tallinnas, Lühikejalg, 6

Kõnetraat 30-89

Olen saanud **Inglismaalt** talvehooajaks tarvisminevaid kaupu:

**modern ülikonna-,
palitu-,
fraki-,
smokingi- ja
kasukariideid.**

Valik mitmes sajas mustriid.

Samuti ka voodrisiidi,
krae- ja kasukanahku.

KAKAO

VAN HOUTEN

on puhtaim,

maitsevaim

ja parim.

C.J. VAN HOUTEN & ZOON
WEESP - HOLLANDE

Firma on püsinud üle 100. aasta, mis ütleb Teile enam, kui igasugused eneste valmistuste kiitused.

Saada kõigis parimates koloniaalkauplustes.

Tapeete

uuemaid mustreid kõige suuremas valikus ja seinapappi

soovitab

Jsak WEELMANNI

spesiaal tapeedikauplus

Tallinn, Väike Tartumaantee, 22,

omas majas

— Müük suurel ja väikesel arvul. —

Äri alguse puhul hinnad võistluseta.

Kõige paremad, nägusamad ja vastupidavamad Eestis on meie vabriku kaubad:

Bemberg
Inglise
Grazie
Linda

siidisukad

Villased
Flor
Puuvillased

naist. sukad

Lastesukad — Meesterahva sokid

Siiditrikoo pesu. Siiditrikoo kangastena. Puuvillane, villane **trikoo pesu** daamidele ja härradele.

Trikoost spordi- supelus- ja lasteülikonnad.

Pesupitsid : vene ehk klöppel, broderii ja gipüür.

Saadaval üle maa.

Pange tähele vabriku märki.

OSKAR KILGAS

TRIKOO-, PITSI- JA SUKAVABRIK

Tallinna, Püri tän., 3. Kõnetraat 2-33.

Ostudel ja järelepärimistel nimetage „**Romaan'i Jõulualbumi!**“

V. I. Gorbatschev & Pojad

TALLINNAS, Estonia puiestee, 15. kõnetraat 12-55.

Firma asut. 1895.

Nahakaupade, hobuseriistade ja jalanõude ladu.

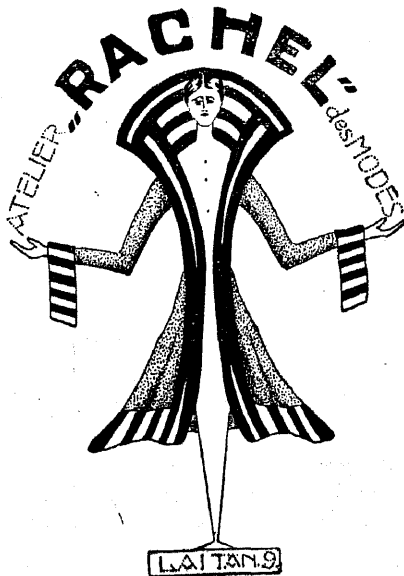
Müük vabriku hindadega.

SADULSEPA TÖÖTOAD.

Võetakse tellimisi kõiksugu sadulsepa, muudenahatööde ja paranduste pealevastu.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Hinnad soodsad.

Suures valikus
valmis **mantleid ja kleite**

Elegantsed ja odavad.

Lai tän., 9-4.

Meie müüme võistlemata odavasti omast ärist: **kõike, mis laps sündimisest kuni 12 a. vanuseni tarvitab**, nagu: pesu, ülikonde, kleite, palituid, mütse jne.

Meie valmistame omas spetsiaal töökojas kiiresti, maitserikkalt ja odavasti laste pesu ja kõiksugu laste riideid ka tarvitajate materjalist. Praegu ladus rikkalik valik talve lasteriideid. Iseäranis soojalt soovitame talveks laste trikopesu: särke, pükse, pihikuid j. n. e. Palume mudilaste vanemaid lahkesti meid külastada.

TALLINNA,

Raekoja plats, 10.

Raekoja plats, 10.

„Babytarbeid“

Parim, soliidseim ning moodsaim

jalanõu

kannab

kaitsemärki

J. Jegorov'i

riidekauplus,
Raekojaplats, nr. 18

Jõulukinkideks

soovitan suures
valikus kõiksugu manüfaktuurkaupu:
**siidi, villast, puuvillast, sa-
metit** ja **pesusametit** kleitideks
kõikides värvides.

Rikkalik valik kõiksugustest puuvilla-
kaupadest.

Suures valikus kõiksuguseid hooaja
pudukaupu.

Kalakonservide tööstus G. Schubert

TALLINN, Võrgu tänn., nr. 19,
kõnetraat 24—57
10—97

Soovitab kaubatarvitajatele kõrges headuses

kilu karpides,
sprotte õlis,
skumbriaid tomatides,
tomaate poure Itaalia,
sprotte tomatides,
heeringaid tomatides,
rollmopsi,
anjouvis
Gaslesuupiste.

Kunst foto ateljee

C. Artus

Müürivahe, 17—4, Väike Karja nurgal

Tehakse

kõiksugu foto töid maitsekalt, korralikult
ning kiiresti.

Amatööridele

kopeerimine, ilmutamine ja suurendamine

Väljasõidud

kutse korral igal ajal.

Ateljee

avatud äripäevadel kella 7—9, pühapäeva-
del kella 10—6.

A. Aleks. Kakit

Tallinn, Mundi, nr. 1

soovitab jõuluks suures valikus

värskaid maiuskaupu,
värsket ja kuivatatud puu-
vilja, kõiksugu konserve,
alkohoolita ja alkohoolilisi
jooke j. n. e.

Odavad hinnad. Odavad hinnad.

Maaailma kuulsaid

**Deka,
Beko**

Conrad & Höhne

pesukindlaid riidele maalimisvärve pakub

M. Beckmann

Kõnetraat 11-65

Pikk tän., 36.

Tallinn

Paelavabrik

Tallinn

A/S.

„Rauaniit“

A/S.

Valmistab ning soovitab
kodumaal valmistatud

siidi

mantli-, voodri ja kübarariiet kõr-
gemas headuses ja hinna poolest väärlist,

siidi mako, floor ja villaseid

sukke ja sokke,

lapsesukke, klöpfelpitsi, trikood ja jumperiinet,

mitmesuguseid shalle, kaelasidemeid, siidi-, rips-, fitsel-, tress- ja korporat-
sioonipaelu j. n. e. j. n. e.

Meie kaup on varustatud plommiga, etikettidega ja vabriku märgiga „Rauaniit“

Saada kogu Eestis.

Pikk, nr. 7

Pikk, nr. 7

Rätsep

S. Pessin

Võtab vastu sõjaväelaste ja eririiete
tellimisi.

Töö kiire, korralik ning hea.

J. Link'i saapakaup-
lused

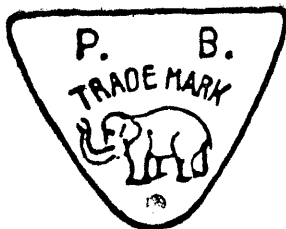
Valli tän., 4 ja Suur Pärnu m., 8.

Suurim valik elegantseid hooaja jalanõusid.
Kohale jõudnud võrratu valik uemates must-
rites kuulsa Rootsi Tre Torn vabr. botikuid
ja kalosse.

Hinnad väljaspool võistlust

Algan müüki riigi- ja omavalitsuse teeni-
jatele **orderite peale**; rutake lepingute
sõlmimisega.

Ostudel ja järelepärimistel nimetage „Romaan'i Jõulualbumi“!

Paul Bachmann

TALLINN, Raekoja plats, Jegorovi m., nr. 4
Asut. 1904 a. („Cafe Marcelle“ kõrval) Asut. 1904 a.

Vihma- ja päevavarjud, jalutuskepid
ja teised pudu- ja moodikaubad.

Tööstuse märk.

Päevasärkide, kaelasidemete, trakside ja sokihoijate tööstus.
Müük suurel ja väiksel arvul.

F. Malahovi

kalatööstus

TALLINNAS, Võrgu t., 1. Tel. 18-08
(Äri asutatud 1890. a.)

Soovitab tuntud headuses:

**Konserveeritud kilusid
ja sprotte.
Soolatud
kilusid plekkämbrates
jne.**

P. K. „Estonia“

kauplused

soovitavad perenaistele

mitmesugust vorsti,
võid,
juustu,
mune,
vahu ja kohvi koort,
lastepiima,
mitmesuguseid konserve.

Kauplused Jaani tän., 3, kõnetr. 8—45
Müürivahe, 16, „ 23—09
Jakobsoni, 4, „ 5—78

Daamidele!

Võistlematute hindadega
ilusaid moodsaid kübaraid
soovitab moe äri

2 Valli tänav 2

Igasuguseid mööbleid, nagu

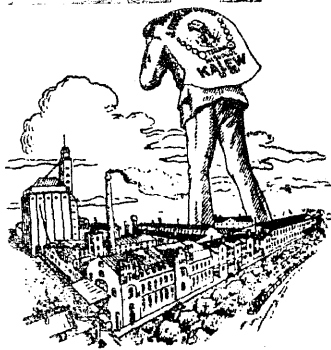
türgi diivane, raudvoodeid,

riiete-, pesukappe, puhveteid, laudu, toole
j. n. e. ostate kõige odavamini

Suur Tartumaanteelt. 47a.

Carl Levet'i juurest.

Ka tellimise peale valmistatakse kõik tööd.

SUURVESKI J. Puhk ja Pojad

TALLINNAS

Tarvitage ainult meie suurveski jahusid

Saadaval igas parimas äris

Peakontor: TALLINNAS, Rannavõrava pst., 21.

Kontorid: Tallinnas, Narvas, Pärnus, Viljandis, Valgas, Petseris
Rakveres, Jõgeval, Tapal ja Nõmmel.

Siguri- ja kohvitööstus

„Estonia“

Kaitse-

märk

TALLINN,
Liivamäe tän., 44
Telef. 17-14
M. EBRAUS.

Valmistab kõige
maitsevamat
oa- ja vilja-

**kohvi,
kama, ka-**

mariini, nestle jahu väikeste

laste toitmiseks j. n. e.

Siguri- ja kohvitööstus „Estonia“ saadused on tarvitajate rohke poolehoidu võitnud just oma hää maitse ja puhta valmistuse tõttu.

Nõudke igast kauplusest!

Granberg

asut. 1887. a.

Iludusravi,

Manicure,

Piedicure,

Juuksevormimine

Elektrilokid

System „Eugene“ Paris.

Mööblisadulsepp Ed. Donalt

valmistab

oma töötoas **Jõe tänav, 14**, kõiksugu pehmeid mööbleid, eriti Türgi stiilis; selleks on alati kohapeal valikuks kõiksugu ilusate nustritega mööbliriided. Riided tulevad otse vabrikust, sellepärast hinnad väljaspool võistlust. Töö headuse eest alati vastutus. Tellimiste täitmine kiire ja korralik.

Jõe tän. 14, krt. 1. Adress meeles pidada. **Jõe tän. 14, krt. 1.**

ROMAANI

JÕULUALBUM

1928.

Ema kirjad.

P. Krasnov.

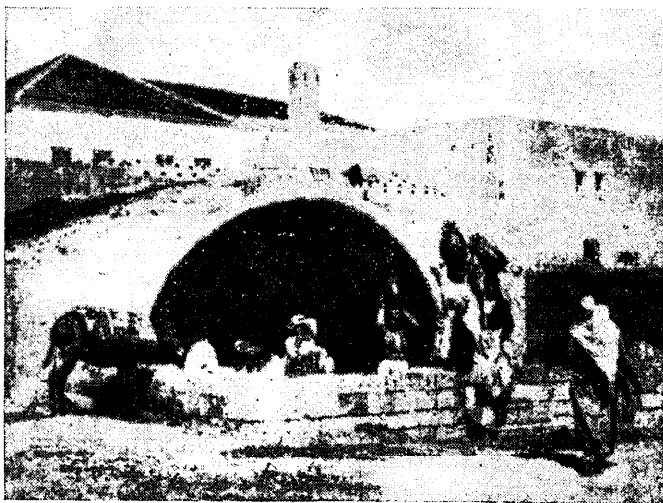
Nikolai Ivanovitsch Bokov kolas kastikeses kirjadega ja paberitega. Sinna oli tema ära peitnud kaks sajarublast tagavaraks hoitud raha ja nüüd jõululaupäeval läksid nad temale vaja. Hommikul oli ta saanud Vaarja Fischerilt kirjakese: oli kavatsus korraldada lõbusõidu Imatrale, met-
sas jõulupuu, sõit Helsingfors, ühe sõnaga midagi eriti lõbusat ja Vaarja palus, et Nikolai Ivanovitsch oleks tema kavaler. Sõit läheb maksma umbes kolmsada rubla; tal oli pisut veel palgast järele jäänud, aga siis . . . pärast . . . võis jälle võtta laenuks.

Vähemalt see oleks õige jõulupüha: sõidad eemale hallist rahvamassist, eemale lehtedest, mis täidetud igasuguste rumalate juttudega surnutest, kodukäijatest, — vähemalt on võimalus korraks kõike seda unustada. Ja tema kujutas enesele mõnusa kupee, Vaarja sooblinahast kasukas, suurte silmadega,

mustade, kumerate kulmudega, õrnade karvakestega palgedel, meeldiva aroomiga ja naiselikkusega, millega silmapilkselt täitub niihästi kupee kui ka numbrituba Imatra vöörastemajas.

Ta leidis ülesse raha, lükkas kastikesse eemale, et hakata kirjutama vastust Vaarjale. Samal hetkel langes ta vaade teisele kirjale, kaugelt tulnud kirjale, mis oli saabunud ühes Vaarja omaga, kuid polnud veel võetud lahti. Ta võttis kirja ning avas selle. Kiri oli emalt, kaugelt stepimõisakesest. Emal vabandas ja palus, et poeg

saadaks temale kakssada rubla. Temal on vaja tasuda võlaprotsendid, viljasaak oli kehv, kool oli jäänud vaeseks, nende kui mõisnikkude kohus on aidata kooli; tuleks vaja maksta ka loomaarstile, kuid puudub raha. Ta saadab Nikolai-
schale raha õige pea tagasi, sest ta teab, et pealinnas on raske elada rahata, ta saadab raha kohe tagasi, kui müüb ära lambavilla, mis jäi müümata sügi-

Maria kaev Natsaretis.

sel ja kui saab ka rentnikult rendiraha kätte; ainult praegu oleks hädasti vaja üle saada.

„Eriti teeb mind kool rahutuks,“ kirjutab ema. „Sa tead kui igav on minul talvel olla üksinda; ainult kool on mulle meelelahutuseks. Kui sinul pole võimalik saata kakssada rubla, siis saada vähemalt sada viiskümmend, ma saadan selle summa sulle tõesti tagasi.“ Siis järgnesid tervitused, õnnistused jne. Neid juba Nikolai Ivanovitsch enam ei lugenud. Ta viskas kirja nurka ja hakkas poissmehe korteri põrandat katval pehmel vaibal kõndima edasi ja tagasi.

Oh! see mõis küll! Alatasa saada sinna raha . . . Ta vaimusilma ette ilmub suur madal saviseintega tuba, kirju laudlinaga kaetud laud, laual teemasin ja teemasina juures kortsus näoga tüse vanaeit. Ta vaimusilma ette ilmusid vanaeide rõõmsad, rõõmust vesised silmad, täis mingit mitte maiset õnne, kui ta tuleb vastu pojale, kui see mõnikord harva sõidab külla emale. . . Eriti nüüd kuidas peaks olema seal igav! See paks koolipreili Olga Mihailova vedeleb ka alati majas. Ja veel nende kõned, hädaldamised, rõõmuhõisked ja tülitavad meeldida püüded! Jumal nendega, nende vanakestega! Pean maitsma elu senni kui olakse noor. Kui tuleb kord vanadus, siis pole vaja enam lõbustusi. Mis jaoks nendele kakssada rubla? Koolile! Aga tema selle eest peab hallitama enese toas ja teadma, et Vaarja sõitis kellegi teisega lõbutsema. Ei kallid ema minul pole sugugi võimalik saata sulle kahtesadat rubla! . . . Pealegi on juba hilja. . . Kiri on vedelenud Tuurovkas. Ka emakene oli noor ja mõtles siis nii-moodi.

Nikolai Ivanovitsch astus akna alla ja vaatas alla uulitsale. Oli tore ilm. Taevas sätendasid lugematul hulgal tähed, lumi säras elektritule valgusel. Kiiresti libisesid saanid, kõikjal askeldas rõõmus rahvamass. Üle uulitsa olevas majas süüdati põlema jõulupuu, mille ümber lõbusasti hüplesid lapsed. Ilus ilm, elavus uulitsal kutsus välja värske õhu kätte . . .

Vaja kirjutada külm, viisakas, pisut ärdameelne vastus ja siis minna Vaarja poole. Seal istuda ta jalge ees pehmel

istmel ja vaadata ta sinisilmadesse ja armastada! . . .

II

Nikolai Ivanovitsch lasi alla langeda akna eesriided, istus laua taha ja kiire liigutusega lükkas eemale kastikese kirjadega. Mõned nendest kukkusid lauale. Nikolai Ivanovitsch võttis ja vaatles neid: need olid ema vanad kirjad lahkunud sõbrannale Anna Testovale. Testova pärijad olid andnud need Nikolai Ivanovitschile; tema võttis hoogu juba mitu kuud, et saata neid tagasi emale, kuid ikka viivitas. Mehaaniliselt võttis ta ühe kätte. Kiri oli kirjutatud kakskümmend aastat tagasi julge noore käekirjaga. Kirjutati temast, Nikolaist. . .

„Kui veetlev ka ei ole Sinu kutse, armas Njuuta, kuid ma ei saa täita seda. Jah, armastan St. Petersburgi kõigest südamest, ma ei suuda temata elada, minul on igav Tuurovkas, itaalia ooper on mu ebajumal, kuid, Njuuta, — olen ema! Kelle hooleks jätan poja, kellele usaldan tema järelevaatuse? Armastan teda selleks liig palju, ta kasvatus on mulle selleks liigagi kallis — kogu minu elu on temas, tema pärast jään siia.“

Nikolai viskas minema selle kirja ja võttis uue.

„Sina sõitled mind, armas Njuuta, et olen maha jätnud seltskonna, et ma ei joonista enam, ei laula, ei tantsi. Mul pole aega . . . Kogu päev on Kooljale. Minu abikaasal pole aega temaga jännata ja nii askeldan ma kogu päeva lapsega. Ta ei kõnele veel, kuid saab aru kõigest. Sa naerad, minu lapsitu sõbranna, sa ei usu seda, kuid usu, et see on nii. Temal on omapärane väikese metslase keel, üksikud hüüded, mille hääldamislaad on vaid erinev üksteisest. Kuid mina saan aru nendest. Kui ta näeb, et puudub midagi, siis ta laiutab kentsakasti kätega ja ütleb imestades: „a—a!“ Kuid kui midagi paneb tema enese suursugususega imestama, siis ta teeb sügavat bassi häält. Sellel suvel oli meie juures võõrsil onu Peeter oma naisega. Ja meie viisime ka väikese Koolja vaatama, kuidas ta kütib linde. Püssipauk eriti pani Koolja imestama: ta tõstab käed üles ja ütleb ülikoomiliselt: „puh!“ Nüüd talvel suri onu Peeter, meie unustasime tema, kuid

kui küsid Kooljalt: „Kus on onu Peeter!“ siis tõstab käed üles, ütleb „puh!“ ja siis laiutab käsi, tähendab pole enam! . . .

Nikolai Ivanovitsch viskas minema ka selle kirja ja võttis järgmise.

„Ma pole sulle, Njuuta juba kaks kuud kirjutanud; kuid need kaks kuud saatsin mööda kurbuses, uneta: Koolja oli haige. Oh milleks on need lastehaigused, miks peab alatasa hirmul olema oma ebajumala elu eest. Nüüd aga, tänu Jumalale, on ta juba terve. Kuid milline oli too aeg! Sina ei tunneks mind enam ära, kallid Njuuta. Olen muutunud päris vanaeideks, Mis parata! Selle eest, mulle näib, et kergendasin ta valusid haiguse kestvusel. Kui mitu korda, vaevledes palavikus, küsis tema „Mamma, oled siin?“ Ja mina võtsin tema käekese pihku ning tema jäi vaiksesti magama. Ma ravisin ta terveks soojatõvest, sarlakist, just kui vahisõdur hoidsin temast surma eemale, ja ta on mulle veel armsam, veel kallim...“

Nikolai Ivanovitsch istus paremini tugitooli. Ta ei visanud enam kirjad minema, vaid pani nad hoolikalt kokku ja asetask üksteise juure.

„Sina, Njuuta, ei suuda saada aru, kui võisin ma nii kiiresti kaotada ilu. Mina ei hoolitsenud ka ilu eest. Ilu on vaja meestele, kes sellega mängivad, kuid lapsukesele on vaja hoolt ja armastust. Sina ütled: „väikene egoist.“ Mina vastan: „Mu väikene jumalus.“ Kui hea on teada, et oled temale kõik! . . .“

— „Ei Njuuta,“ seisis järgmises kirjas, „ma ei ehita enese koja liivale. See armastuse ja tõe alusmüür, mis temasse istutasin, on kindel. Koolja on minu ainumas siin maailmas; ja kui ma jään üksinda, siis olen temale kõik, tema ei jäta maha mind — olen ka egoist: hoolitsen enese vanaduse eest.“

Kiiresti pannes kokku selle kirja, haaras kätte Nikolai Ivanovitsch järgmise. Ta silme eest möödus tema enese ja ka ema elu. Kui ta õppis halvasti

Turg ja Onnistegija sünnikirik Bethlemmas.

või kui ta elas pahasti, — ema kunagi ei kaebanud.

„Kas õnn on õppimises, Njuuta, ei tea. Kuid, mis parata. Arvatavasti oldi tema vastu ülekohtune, pahandati teda mittearasteenitud märkustega. Minul on kahju Kooljast. Las ta valitseb enesele sõjamehe elukutse. Tal on palju tööd. Ikka harvem ja harvem ilmub ta koju. Teadus koormab teda. „Sina oled ikka endine,“ kirjutab ta mulle. Jah, Njuuta, olen ikka endine. Ma elan temale. Kuis kahetsen, et ma ei oska ladina keelt ning ei oska aidata. Vaata, nüüd alles nutad, et naisterahvad on vähese haridusega. Ma õpin temaga õppetükke, ma õpin, et temale seletada seda, millest ta ei ole saanud aru. Selle eest on temal ka usuõpetuses, vene keeles, prantsuse keeles ja ajaloo — viis.

Kogu suve jooksul valmistan teda talveks ette! . . . “

— „Minu Jumal! Njuuta, terve aasta jooksul pole saanud ma temalt ainustki kirja. Ei tea, kas ta on veel elus ja terve? Palun sind, kallis sõbranna, mine nende kooli ja kuula järele! Koolis, seal on ju väga raske. Võib olla, et ta on haige . . . Ma kannatan väga teadmatuse all! . . . “

Selle aasta veetis Nikolai Ivanovitsch väga lõbusasti ja tal polnud aega kirjade kirjutamisega tegemist teha. Veri tungis lugejale pähe ja otsa ette ilmusid higitilgad.

Siin ongi ka viimased kirjad.

„Sain kaks kirja. Kuis on seal kõik nii kallid! Vaja kaks tuhat rubla hobuse ostmiseks ja tuhat rubla esimese varustuse ostmiseks. Ma arvasin, et ta tuleb teenima meie linna ratsaväkke, minule lähemale. Tema aga astus keiserlikku ihuväkke. Mis parata! Ävitagu teda Jumal! Kuid kuis on see kõik nii hirmus kallid! Raske südamega pantiisin Tuurovka pank. . . . “

„Tema sõitis koju, Njuuta, tema sõitis siial . . . — Ma ei või kirjutada! Minul pole aega. Ma ei tea, kas on olemas elus minul veel õnnelikumaid minuteid, kui see, kus ma teda nägin, teda kaisutasin. Kuis on ta sirgunud suureks! Kui kena on ta. . . . Ma ei suuda kirjutada . . . Olen väga ärritatud ja minul on väga vähe aega. Jooksen kööki: tema ütles, et seemed on ta lemmiktoit, vaja vaadata, et Sakarias neid ära ei kõrveta . . . Tal on puhkust poolteist kuud. Milline õnn! Kuus nädalat saame elada üheskoos. Minul on

korraga hulk jõudu juures. Olen kümme aastat muutunud nooremaks, Njuuta! . . . “

Järgmine kiri oli juba täis nukrust.

„Njuuta, temal on igav olla minuga — näen, märkan seda. Meie ei saa aru teineteisest. Mis parata: tema on noor, mina aga juba vana. Neil päevil sõidab ta külla naabritele, seal on palju neikesi; kutsus ka minu kaasa, kuid kas mina ei saa aru, et olen noorematele takistuseks — otsustasin jääda koju. Mõnikord on minul väga raske — ma ei lootnud seda . . . ootasin, mõtlesin, unistasin . . . Nagu näha, on juba meie, naiste, saatus sarnane . . . “

III

Rohkem kirju ei olnud. Tema ees oli korraga ema elu rohkem kui kahekümne aasta vältel. See elu oli pühendatud tema teenimisele. Temale Kooljale, ema väikesele ebajumalale oli toodud ohvriks noorus, iludus, armastus. Kuid lõpusaavutus? Häbiga pidi tunnustama Nikolai Ivanovitsch, et ta ei saanud aru, ei hinnanud ema. Kiusud, väärsummut õppimises, rahanõudmine, sagedasti õige toorel toonil, olid tasuks emale hoolitsuse eest. Kui mitu jõuluõhtut on möödunud, kus tema oli ärevuses, toimetades ning mõteldes, kuidas paremini, uhkemini korraldada jõulu puud. Värisevate kätega süütas ta küünlad kuusel põlema, vaatas pisarsilmil pojale näkku. Ei saanud sellelt ainustki tänulikku sõna. Just kui pidi see nii olema!

Ta sirgus suureks. Ta hakkas elama iseseisvat elu ja jättis ema üksinda maale üksildusse, kesk väikseid igapäevaseid muresid. Tema ootis igatsusega seda hetke, millal poeg tugeva

Ainus suurem

Eesti valmisriiete äri

asub

V. KARJA TÄN., 8.

Rikkalikum valik moodsaid daamide ja härrade sügis- ja talveülrõivaid kõiki rahuldavate hindadega. Riigi ja omavalitsuse teenijatele järelmaks orderitega.

Austusega

Berta Grossmann, V. Karja t., 8.

käega võtab need mured enese kanda, kui teda ümbritseb pojaliku õrnusega.

Kakskümmend aastat enese elust andis ta selle unistuse eest, mis jäigi vaid unistuseks. Ta kogus enese ümber nüüd võõraid lapsi ja hakkas kuumalt hoolitsema kooli eest. Temale on vaja toetust. Kas siis tõesti poeg ei saada emale tagasi tema raha?!

Ta lükkas kõrvale akna eesriided ja surus otsaesise vastu külma aknaklaasi. Tumesinises taevas särasid heledad tähed, valgustasid vaikselt ja rõõmsasti kärarikaid uulitsaid. Neid tähti võib näha ka kaugelt steppide lumehange uppunud mõisa aknast. Nad säravad vaikselt kõrgete paplite kohal, valgustavad härmatisega kaetud tamme tüsedaid oksid, pärnapuid ja akaatsijaid, mis peegelduvad vastu tiigi jäisele pinnalt. Valge lumega kaetud õuelt helgivad vastu väikese valge majakese punakalt valgustatud aknad. Raske laudlinaga kaetud laual põleb lihtne lamp ja heidab punaka valguserõnga lakke. Laua taga istub vanaldane tüse naisterahvas kaarte pannes. Tema nägu, mis kunagi oli kena, on kortsudega kaetud, ta head, hallid silmad on lõpmatu nukrad. Halle juukseid katab mustast pitsist kate. Milline lõpmatu igatsus ja palve, milline määratu armastus ja kurbus peegeldub tema pilgus. Toas on vaikne. Imetegija Püha Nikolai pildi ees põlev lambikene helgib vahete vahel. Kaartidega võlumine on lõppenud. Naisterahvas mõtleb midagi. Seal veereb silmist üksik pisar, sellele järgneb teine. Ta võtab taskust kärmesti ninarätiku ja kuivatab silmad. Mispärast peab ema nutma, kui pojakese käsi käib hästi! . . .

Mis see tähendab. Noormehe silmist veeres palav pisar ja langes külmale aknaruudule. Alt kostab üles rahvamassi kära, trammikella kõlin, voorimeeste vihased hõiked. Seal kihab elu. Seal valgatasid vastu truudusetu Vaarja sametised silmad, paistis vastu heledasti valgustatud võõrastetuba ja hämaras asuva üksiku elektrilambikesega valgustatud palkon. Sümboolse sirmi juures pehmel istmel istub Vaarja. Tema vastu frakki rietatud loeb luuletaja Lebedinski enese kõige uuemat luuletust. Selles ta eitab armastust, eitab kõike, mis on pühamat maailmas. Temale plaksutatakse käsi. Vaarja käsi suudleb üliõpilane, sellele järgnes mustahabemega insener. Punapõseline suurtükiväe ohvitser asus klaveri taha ning peagi kostsid sealt tuttavad vengerka helid. Ja temast ei ainustki sõna, ei ohketki, ei ainust mõtet sellel valgel otsaesisel ja nendes sätendavates silmades . . .

Kuid ülevalt vaatlevad ärevuseta, vaikselt tähed kärarikast linna, uinunud jõge jääkatte all, väikseid külasiid ja määramatuid kaugeid steppe. Nendele ei sünnita see muret; nad on ükskõiksed.

Nikolai Ivanovitsch tõusis kiiresti püsti. Ta korjas raha kokku ja pani rahakotti. Ettevaatlikult kogus ta kokku emakese kirjad ja peitis nad kastikesse. Tahtis võtta sule, kuid loobus kavatsusest. Kutsus teenri, käskis reisikohvri valmis seada. „Ruttu, kiiresti!“ mõttes ta: „jõuan veel kiirrongile.“ Sellel hetkel olid talle ütlemata armsad väikene majakene, laiaoksalised tammed, kuid kõige rohkem vana emakene mustapitsilises peakattes.

Moodsasti, kõige kiiremalt ja korralikumalt plisseeritakse

W. A. Jndermitte juures,

Tallinn, Suur Roosikrantsi, nr. 15, k. 3,

Plisseerimine, pesutikandus, dekateerimine ja nõõpidevalmistamine.

Segu saladus.

Ludvig Ganghofer.

Kuna uulitsal akendest mööda paksud inimeste-parved ruttasid, just kui oleks kogu linn ärevuses ja mässamas, levines unine igavus ruumika kohviku heledasti valgustatud ruumides. Ainult kaks külalist ei näinud tundvat igavust. Nad istusid suure saali nurgas väikese lauakese juures. Ühel nendest, kelle välimus avaldas jõukust, olid näha hallid juuksed kõrgel otsaesisel. Ta siledaks aetud nägu avaldas rahu ning terashalli silmadega puuris ta enese vastastistuja ärritatud lõkkendavasse näkku. Ta oli umbes kolmekümne viie aastane tüsedä kasuga tugev mees. Pehme iseloom ja proovitud töölise kindel otsustusvõime avaldusid imelises segus tema näos, mida ümbritsesid pruunid, sasis juuksed. Nii istusid mõlemad vaikides üksteise vastas. Viimaks lõpetas vanem nendest vaikuse: „Noh, härra Schaller? Mis oleks Teie vastus?“

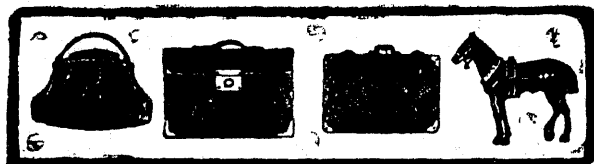

Franz Sedlacek. Pögenemine Egiptusesse.

Ehmatades tõstis küsitav pea kõrgesse. „Ei, ei ja veel kord ei! Ma ei tee seda mitte, ja kui te ka miljoni pakuksite; — ma ei tee seda mittel! See oli

mu esimene sõna ning jääb ka viimaseks!“

— „Olge ometi mõistlik, härra Schaller — rääkige ka veidikene tasem! Ma

J. Tallikas

Sadulsepatööde kauplus V. Viru, 5 Uue tän. algul.

Soovitab suures valikus naisterahva käelotte, sumadane ja portfelle.

Mitmesuguseid hobuseriistu ja muid nahast töid.

Võetakse parandusi ja tellimisi vastu kõige ülal nimetatud tööde peale.

Kulunud nahkasjade värvimine.

Kaup valmistatud omas töökojas, kõrgeväärtusega ning odav.

ei vaidle ju sugugi te meelessuse vastu — vastuoksa, ta meeldib isegi minule — kuid praktiline peab ju veidikene ka olema. Ja üldse, ma ei taha, et te saladuse mulle ära mütsite. Jumal hoidku. Mind ei huvita see, mis te juba kaheksa päeva teate, vaid te isik ise, härra Schaller. Te olete targa peaga, haruldaselt tubli tööline. Sarnaseid inimesi võin ma tarvitada enese vabrikus: nad on kulda väärt. Olge mõistlik, tulge minu poole üle, annan Teile inspektori koha vabrikus. Maksan Teile kaks korda nõnda palju, kui Teie Seydelmann ja Ko juures saate. Teeme lepingu kümne aasta peale ja tõusva palgaga. . . .“

Noorema mehe näol vaheldusid puna ja kahvatus. Ta pidi olema kuulnud igat üksikut pikkamisi, kindla tooniga öeldud sõna, kuid siiski kiindusid ta silmad, kui hajameelsel, kolmesse elevantilust munadesse, mis asusid lähedal oleva piljardi laua rohelisel kalevil. Talle näis nagu oleksid need mõlemad valged kuulid örnad kahe väikese tütre näod, kuna punane kuul ta punapõskelist väikest armast paksu poega meele tuletas. Need kolm näoket näisid suurte arglikkude silmadega ta otsa vaatavat ning ütlevat: „Isakene, Jumala pärast, isakene, ära lase ennast halvast mehest avatleda! Mis aitaks, kui Sul kodus kastis hunik raha vedeleks, sa siiski ei julgeks emale ja lastele otsekohe silmi vaadata. Ära lase ennast avatleda, isakene!“

Järsu hüppega kargas noorem mees toolilt üles, sirutas vihast punetava näo välkuvate silmadega kaugele üle laua ja kogeldas kähiseval häälel: „Ja edasi läheb kõik iseenesest? Olen ma

kord kümneks aastaks enese Teile ära müünud, ei jää mulle ju muud midagi üle, kui alatuks inimloomaks saada ning praeguse peremehe saladuse Teile avaldada!“

Vihaselt haaras ta kübara, tõmbas selle üle käharate sasis juukste ja raskete sammudega tormas uksest välja. Silmad lumisele kõnniteele maha löödud, kiirustas ta kodu poole. Minevikupildid möödusid ta silme ees. Ta mõtles õpipoisi aastate peale, mis ta oli saanud mööda keemilises laboratooriumis, esimeste selliaastate peale, kus ta tegutses suures klaasitööstuses. Siis oli ta tulnud koju tagasi ja saanud kindla teenistuskoha Seydelmann majoliikavabrikus. Armas Jumal oli talle kinkinud armsa naise ja terved, rõõmsad lapsed; — mis igatseb ta veel? Majas ei valitsenud mitte küllus — kuigi mõned puudused, mis käsitöölisteres olid möödapääsematud, tulid kannatada, — siiski oli ju uue aastani ainult nädala päevad vaja oodata, sest siis annab härra Seydelmann igale ametnikule ja töölisle uue aasta õnnesooviks kuupalga. Seda peremeest, kes kaheksa päeva tagasi teda oli usaldanud, pidi ta ära andma?

Nende mõtete puhul tõmbas ta käed nii vihaseks rusikasse, et keegi vana emakene, kes talle kõnniteel vastu tuli, hirmunult kesk sõiduteele jooksis.

Peagi jõudis ta koju, mis oli kaugel agulis. Kiiresti jooksis ta neli järsku treppi üles. Vastu võttis teda noor valgetverd kena naisukene. „Tere, Robertikene!“ ütles ta ning silmitses teda kõrvalt, sest ta nägi mehe näost, et midagi polnud korras. Oma tähelepanekut ta ei avaldanud. Ta võttis mehe

Tähelepanna!

Kes kauba hea use peal erõhku paneb, see ostab

LIER & ROSSBAUMI juurest

Viru tän., 7, Tallinn. — Kõnetraat 27-34.

ÕNBLUSMASINAID „Mundlos Original-Viktoria“ perekonnale ja tööstusele. Õmbluse ja tikkimise juhatus hinnata.

KUDUMISMASINAID Clase & Flentje, Mühlhausen, mootsate jakkide, riiete, sukkade jne. kudumiseks.

JALGRATAID „Vanderer,“ „Diamant,“ „Sviit,“ „Raleigh,“ ja „Cqventry.“
KIRJUTUSMASINAID „Continental“ ja Kappel“ kõige uuendustega ja praktilisem.

Müük järelmaksuga.

Rootsi neiu.

käe alt kinni ja tõmbas ta tupp. „Tule, aita küünlaid jõulupuule kinnitada! Lapsed ei taha enam kannatada; karjuvad kui metsalised ja on vanaema kuue peaaegu puruks rebinud.“

Nad astusid põlevalt laelambist valgustatud elutuppa, mis kehva mööbli peale vaatamata avaldas sõbralist muljet. Laual oli õhtusöök. Veidikene eemal, väikesel kastil asus väikene kasinasti ehitatud jõulupuud, mille all olid näha kingid vanaemale ja lastele. Veidikene aega vahetasid nad kingituste üle mõtteid, siis aga hakkasid küünlaid puu okstele kinnitama, kuna kõrval

toas kolme „metsalise“ kisa ja kära oli kuulda.

„Robert! Mulle näib, nagu oleks Sul mingi pahandus ees olnud,“ küsis noor naine veidikese aja pärast. „Hoidku Jumal!“ pomises ta vastuseks ning raputas pead. Naine ei pärinud edasi: ta tundis meest — ja veidikese aja pärast tuli kohvikusündmus iseenesest kõne alla. „Täna pärastlõunat, kui vabrikust pidin koju tulema, toodi mulle kiri, kus mind kutsuti kohvikusse, sest seal olla mul vaja midagi tähtsat teada saada.“

— „Ja, sa läksid?“

Iseenesest mõista, et ta läks ning leidis seal tolle suurtsugu isanda, kes enese suure portselaanivabriku omaniku ütles olevat. Nii tuligi, et mitte Schalleril polnud vaja midagi tähtsat teada saada, vaid edasi anda, ära müüa. Vabrik, kus ta töötas, valmistab muude asjade seas isesugust majolika sorti, mis leidis kiiret poolehoidu imekauni kenaduse ja võrdlematu värvisegu tõttu. Mitmed vabrikud katsusid neid paljunõutud asju valmistada, ent kuigi nad teadsid, mis ained värvisegus tarvita- takse, ei osanud nad siiski tabada tõsist segu. Segu oli jäänud Seydelmanni vabriku varjatud saladuseks, sest peale vabrikuomaniku teadis seda saladust veel ainult üksainus vana tööline, kes kinnises ruumis toimetab segamist. See tööline oli kaheksa päeva tagasi raskesti jäänud haigeks ja Schaller asunud selle asemele.

„Ja kui mineval pühapäeval peree- mees mulle kõik teada andis, mis mul veel tööalal vaja läheb, ei nõudnud ta töötust, ausõna andmist ega van- net.“ „Te olete tõsine tubli inimene, usaldan Teid ja tean, et Te mu usal-

G. BIRK'i auruvärvimise ja keemilise puhastamise tööstus.

Asutatud 1820. aastal.

Tallinn, Maakri tänav, nr. 23. Telefon 13-18.

Värvimine, vannutamine, sheerimine, dekateerimine, apreterimine ja pleekimine.

Ülikondade, kleitide, palitute, siidiriiete j. n. e. keemiline puhastamine.

Pressimine Ameerika Hoffman's meetodi masinal.

dust kurjasti eitarvita.“ See oli kõik, mis ta mulle ütles. Vaevalt on kaheksa päeva möödunud, kus ma sulatamis- hoonest laboratooriumisse olen üle tulnud, — seal on täna see isandake mulle külge hakanud, uskudes, et tal vaja ainult rahatasku välja võtta ning ma lasen enese au ta sajamargaliste rahade vahele kukkuda.

Sügavasti hinge tõmmates jäi ta vait. Ta noor naisukene ei vastanud sõnagi. Ta seisis toolil püsti ja kinnitas küünlakesi puulatva. Ta käed värisid ja veidikese aja pärast pahvatas ta korraga välja: „Robert! Oleksid Sina sarnase alatu ettepanekuga nõusse heitnud, — armas Jumal olgu tunnista- taja —, me armastusel oleks olnud lõpp.“

Vastuseks noogutas mees ainult pead, nagu oleks see iseenesest mõis- tetav:

Nüüd hüppas naine toolilt maha ja küünlad süüdati põlema. Robert avas lukustatud ukse ja vanaemast mööda jooksid „kolm metsalist“ ning käratsev, naerev rõõm täitis toa, mis pisut aega tagasi oli kuulnud tõsist sõnavahetust abikaasade vahel. Oli lastel esimene rõõmutuhin pisut vaikinud, tuli kingi- tuste saamisejärg isa kätte. Naeratava rahulolekuga vaatles ta kahteteistkü- mend paksu sokkide paari, mis vana- ema oli kudunud, üks teise järele vaat- les ta ikka uuesti kuut punase lõngaga märgitud, hoolsasti palistatud ninaräti- kut, mis abikaasa annetanud. Sellele järgnes pea aine — nätemäng: „Väike- nese taltsutatud metsalised.“ Väikene Eliise tõi esile paari kujutud toakingi ja luges neid annetades „toakingade

hümnuse“ peast ette, mitte luuletajaks häbelikult punastav vanaema osutus.

„Minu armas isakene!

„Sinu, tütreke, Eliise,

„Kudus kenad toakingad,

„Et sul soojad oleks' jalad.

„Väga rõõmus lapsesüda,

„Kui on isal soojad jalad.“

Salmid polnud kuigi hästi riimis, kuid see tuli südamest. Järg oli kolme- aastase Marie käes. Ta kandis vast õpitud „Meie isa“ palve ette. Viieaastane Fritz oli usuõpetuse asemel kunsti ene- sele aineks võtnud. Piuksuva häälega laulis ta ette „voorimehe laulu,“ ja kui isa rõõmul ei näinud enam piiri olevat, tuli alles pea osa esile. Kolm vanaini- mest pidid peaaegu naerukrampide kätte surema, kui väikene põngerjas lustilist laulu lõpusalmi korrates traagi- liselt tõsise näoga, kindla kehaseisuga paar korda ümber laua marssis.

„Lapsed! Minu juure, lapsed!“ hüü- dis noor isa, kelle rõõmsa naeru sekka silmist rikkad pisarad hakkasid voo- lama. Mõlemi käega haaras ta kolm põngerjast sülle ning pigistas neid nii tugevasti vastu rinda, et need tegid suured silmad. Ise vahtis ta enese ette tühjusesse ning pomises: „Tulgu ta nüüd — see, — püüdku ta mu rõõmu hävitada — sarnast rõõmu!“

Seal kõlas väljast väriseva kellukese kõlin tупpa. Schalleri abikaasa vaatas ehmunult mehe otsa — mikspärast ta ehmatas, ei teadnud ta isegi mitte — siis aga astus ta ukse juure ja avas selle. Kaks punamütsimeest kandsid suurt korvi ja tassisid ta tупpa; kes selle saatja olla, nemad ei teadvat; keegi suurtsugu härra olla neid saat-

Osvald Kattenberg

Tallinn, Dunkri, nr. 11

Valmistab riigi- kui ka eraasutustele kõiksugu **spordi-, skaudi-, laulu-, tuletõrjajateühistöö** ja **seltside aurahasid, rinna-, mütsi-, krae- ja õlamärke**

Tehakse ruttu ja odavasti **monogramme, faksimile, metall-, pres- simis- ja graveerimistöid.**

Töö korralik ja odav

Tööd on 21. esimese auhinnaga kroonitud.

nud ja käskinud ütelda, et ta pea ise neile järgneb.

Värisevate kätega tõstis Schalleri abikaasa korvi katte üles ja mis sealt nähtavale tuli, tõi kolme imetleva lapse suust hõiskava „ah!“ kuuldavale. Seal olid mänguasjad, maiuskraam, kleidiriided, millel ei näinud olevat lõppu — ning üsna põhjas asus väikene kenasti kaunistatud kastikene, mis kuni äärteni oli hõberaha täis. Kahvatanud, kokkukurutud huulil vaatas Schalleri abikaasa mehe otsa. See aga vihastpunetava näoga haaras kastikese, viskas selle korvi, nii et hõberaha välja kukkus.

Noorel mehel avanesid värisevad huuled ja värisevate kätega kobas ta lähemat seinat. Just kui hall loor laskus ta silmadele; ta ei näinud midagi, tundis ainult, kuidas peremees pani käe ta õlale ja kuulis, kuidas ta kõneles tasakesti, tõsise häälega:

„Täie õigusega võite, armas Schaller, täna pärastlõunast sündmust pidada auhaavamiseks — ja tulen Teilt seda andeks paluma. Usaldasin Teid kui inimest. Ent olen ka ärimees ja sellena pidin jõudma otsusele, kas mu arvamine on õige. Härra, kes Teid täna kohvikusse kutsus, on mu õemes. Et

Pärast lumesadu.

Foto Akel.

„Kasigu ta oma rahagal! Käed eemale, lapsed, asjadest!“ karjus ta väriseva häälega. „Nadikael! Kui ta arvab, et ta otse teel minuga valmis ei saanud, võib mulle seljatagant juure tulla, siis eksib ta. Koristage ta selle jalamaid, võtke kärmesti kaasa! . . . Ta ruttas võõrusesse, et punamütsimehi tagasi kutsuda. Väljas tardus ta kivikangeks ning ei saanud sõna suust: avatud toakse lähel seisis ta peremees, Seydelmann, torreda tüseda kodaniku välimusega härra.

„Tere õhtust, armas Schaller!“

— „Teie — härra Seydelmann — Teie tulete — minu — juure?“

„Nagu näetel! Ja, kas teate ka, mis ma tahan?“ naeratas vana härra. Tahaksin küsida, kuidas Teile täna pärastlõunane kohvi maitses?“

ta minu isiklikel ülesandel tegutses, siis palun pakkumist, mis ta Teile tegi, vastu võtta nagu oleksin mina seda teinud. Uuest aastast alustades saate kahekordse palga ja pakun Teile ka kümneaastase kontrahi tõusva palgaga. Kui Te ülehommel jälle vabrikusse tulete, tohin ja tahan Teile ka tõsise segusaladuse usaldada. Nüüd aga tulge — tahan Te abikaasat ja lapsi tundma õppida!“

Seal rebenesid kütked, mis nooremat meest valdasid ja pisaratest lämutatud rõõmuhõisega jooksis ta peremehe eel tuppa.

Magus kuuselõhn hoovas talle toast vastu: kuusepuu oks oli allasuvast küünlast hakanud põlema.

Organist meister Perez.

Gustav Adolfo Bequer.

Selle jutu jutustas mulle Püha Agnese kloostirikiku uksehoidja Sevillass, kui ma ootasin väljas kiriku ees jõuluõhtu jumalateenistust.

On seega täiesti arusaadav, et suutsin vaevalt ära oodata teenistuse algust, sest himustasin üle elada täielise ime.

Tõeliselt polnud olemas midagi vähem imestamisväärilist, kui seda oli Püha Agnese kiriku orel, polnud midagi harilikumat, kui motetid, mis mängis orelimängija tollal õhtul.

Pärast jumalateenistuse lõppu ei püsinud ma enam olla rahul, vaid küsisin pilgates kiriku uksehoidjalt:

„Millest see oleneb, et meister Perezi horel heliseb korraga nii halvasti?“

— „Millest?“ kordas vana-kene küsimust. „Äga muidug sellest, et see ei ole enam tema orel.“

— „Kuidas mitte tema orel? Mis sai siis tema orelist?“

— „Too oli vana ning kokkuvarisemas ja langeski kord puruks ja põrmuks juba hea hulk aastaid tagasi.“

— „Kuid organisti hing?“

„Ei ilmunud kordagi enam, kui ehitati uus orel.“

Et lugejad suudaksid saada aru loo lõpujutu mõistest, jutustan juba kõigile, miks sarnane ime ei püsinud meie ajani.

I

„Kas näete toda seal punase mantliga ja valge kübarasulega? . . . See, kellel on sarnane välimus, nagu kannaks ta enese vammusel kogu india galeoonide kulla . . . Jah just see, kes astub välja kandraamist . . . Ta tahab aidata nais-terahvast, kes on juba astunud maha omast kandraamist . . . Nüüd sammub ta nelja tõrvikukandja saatel meie poole . . .“

Pärast kestvat tuisku.

Too on markiis von Mascoso, lese krahviproua von Villapineda lemmik. Enne kui ta heitis silma selle naisterahva peale, oli ta olnud juba kihlatud ühe väga rikka mehe tütreaga . . . Preilikese isa olevat olnud, nagu rahvas teab jutustada, pisut kitsi . . .

Kas näete seal toda, kes tuleb praegu läbi Püha Philippuse väravate . . . jala muidugi . . . ta silmnägu on musta mantli peidus . . . teda saadab vaid üks ainukene teener, kes kannab laternat . . . ?

Kas nägite ta rinnal sätendavat au-

risti, kui ta tervitas seal toda naisterahvast?

Kui temal ei oleks seda auristi rinnal, siis võiks arvata ta olevat mõne kaupmehe Ussi tänavalt. See ongi isa ise, kellest Teile just praegu kõnelesin. . . . Vaadake, kuidas rahvas teeb talle ruumi ja teretab teda aupaklikult. . . .

Kogu Sevilla tunnb teda ta määratu rikkuse pärast. Tal on kastis rohkem kuiddukateid, kui meie kuningal Philipp II on soldateid. Tema galeoonidest võiks seada kokku suure laevasliku, küllalt suure selleks, et vastu hakata türgi suurele laevastikule.

Vaadake seal neid aulisi härraseid! Need kuuluvad kahekümneneljandasse rüütelkonda. Aukartust! See on ju muidugi Ajammaadelt, kellele rohelise risti rüütlid ei viska vaenukinnast. . . . niivõrd suur on ta mõju Madriidi aadliseisuse seas. . . . Tulge, lähme nüüd kirikusse ja kuuleme orelimängu. . . . Kui selle palgelt mitte ei hakka veerema rusikasuurused pisarad kuulatates meister Perezi orelimängu, siis võib julgesti öelda, et sellel ei asu hing mitte rinnas, vaid Beltseubi juures keevas tõrvakatalas. . . .

Ah naabrinaine! . . . Muidugi, seal on lugu halb. Mul on sarnane aimdus, et midagi sünnib. Parem juba lähen kirikusse. Siin, nagu näha, võib saada rohkem hoope, kui Meie Isa palveid. Vaata omeli! Seal Peetruseplatsil asuva maja nurga tagant lähenevad hertsog Alcalá mehed. . . . nad keeravad Toaneitsi tänavasse. Mulle näib nagu oleksin ma näinud seal ka hertsog von Medinasidonia mehi. . . .

Kas ma ei ütelnud?! Seal on nad üksteist silmanud ja suluvad edasi-

pääsu. . . . Keegi ei tagane. . . . Rahvas hoiab enese aukartlikus kauguses. . . . Tagasi hoiavad endid ka kiriku-teenrid, kes sarnasel korral saavad hoope nii sõpradelt kui vaenlastelt. . . . Isegi linna kohtuhärra ühes oma ametikepiga põgeneb kiriku eeskotta. . . . Ja pärast seda ütlevad nad, et maailmas valitseb veel õigus! —

Muidugi mõista vaestel, aga. . . .

Ah sa taevas, juba läigivad pimedas sõjariistad. . . . Kõigevägevam olgu meile ise armuline! Seal on nad juba karvupidi koos! . . . Ruttu, ruttu naabrinna, enne kui sulutakse kirikuukseid! — Kuid pea! Mis see siis tähendab? Nad ei hakkagi kiskuma? Juba lähevad rahulikult laiali. . . .? Mis tähendab see tõvikute valgus? . . . Põlevad tõrvikud! Kanderamid! Ah, härra peapiiskop!

Vaevalt olen ma palves kutsunud appi Pühat Neitsit, — seal läheneb ka abi. . . . ah, keegi ei aima, kui suur võglane ma olen Neitsi Maarjale. . . . Kuhjaga tasub ta mulle nende küünalde eest, mis ma süütan tema auks igal pühapäeval. —

Eks vaadake omeligi, kui tore ta on lillakaspunases ametikuues ja punase mütsikesega peas. . . . Andku Jumal temale niipalju aastakümneid kirikuid valitseda, kui minule maailmas elada! Kui teda ei oleks, siis oleks Sevilla ammugi langenud rusuhunnikuks, sest alati tülitsevad hertsogid ning nende poolehoidjad isekeesis. . . . Noh vaadake ometegi neid jultnuid silmakirjateenreid! Kui alandlikult lähenevad nad ta kanderamile, et suudelda kätt, . . . kuidas jooksevad nad temale järele, just kui kuuluksid nad tema saatkonda. Ons võimalik uskuda, et mõlemad. . . . nad

O/Ü. **J. Kopf** A|G.

Pikk, 27.

TALLINN. Tel. 22-21.

Hobuse, 2.

Igasuguste metallasjade vabrik. Suurim kuldamise ja hõbetamise galvanotehniline osakond Eestis.

Eriala: lauahõbe ja riistad. Kaupluses alati saadaval valmis kalliskivi, kuld, hõbe, kristall ja uushõbe kaupu. Uuride osakond.

Igasuguste eritellimiste ja paranduste vastuvõtt; ordenite ja märkide valmistamine.

Müük en gros ja en detail.

näitavad just kui oleksid nad suurimad südamesõbrad . . . kuid kui nad kohtaksid teineteist pool tundi hiljem kitsal tänaval . . . see tähendab . . . jah just nemad. Jumal hoidku, et mina peaksin neid arglikkudeks! Väga vahvana esinesid nad seal ja teal, kui nad võitlesid meie Issanda vaenlastega . . . Kuid tõsi on, kui nad ise püüaksid, siis teeksid nad sellele alalisele nägelemisele ja verevalamisele kord jäädava lõpu! Ja üldiselt — kes selles vaenulikkuses on peategelased, on nende vaenlased ja kaaslased . . .

Nüüd aga, kallid naabrina, kiiresti kirikusse! Muidu pigistatakse meid üsna laiaks. . . Sarnastel kordadel, nagu täna õhtul, on kirik nii puupüsti rahvast täis, et nõopnõelal pole ka kohta maha kukkuda . . . Milline õnn on nunnadel organistiga . . . Kunas on varem nii palju rahvast kloostrikirikusse voolanud! Julgen Teile tõendada, et teised kogudused on teinud meister Perezile hulga paremaid pakkumisi ja pole vaja sugugi imestada, et peapiiskop ise on pakkunud talle suured hunnikud kulda, kui ta tuleks üle toomkirikusse organistiks . . . Kuid pole midagi parata! . . . Ta ei raatsi eluilmaski lahkuda lemmikorelist . . . Mis, Teile ei tunne veel meistar Perezit? . . . See on ju andeks antav, sest see linnaosa on Teile ju veel uus. . . oh, see on väga mees! Nii vaene kui ta ka on, kuid arnuandeid jagab ta rohkem kui keegi teine . . . Tal ei ole maailmas midagi muud, kui ainukene tütar ja orel. Ta eluülesanne on valvata tütre ilmsüütuse eest ja tõmmata orelit registreid. . . Ning kui vana on pealegi orel! . . . Kuid siiski on vamees nii osav, et hoiab orelit korras,

nii et see kõlab kui ime. Noh ta tunneb ka riista, nii et vajab ainult vajutada klahvidele . . . ma ei tea, kas ma Teile juba ütlesin, kuid vaene vanakene on sündimisest saadik pime . . . Ja millise kannatusega kannab ta enese risti! . . . Kui temalt küsida, mis ta annaks selle eest, kui ta saaks tagasi nägemise, siis kostab ta: „Palju, kuid mitte siiski nii palju, kui arvate, sest minul on suur lootus, et pea saan tagasi nägemise! — Jah, isegi pea“, ütles ta inglinaeratusega, „sest olen juba kuuskümmend seitse aastat vana ja kui kaua ka mu elupäevad ei kesta, näen ma peagi armast Jumalat“ . . .

Vaeneke! Kas ta teda näeb? . . . Ta on ju alandlik, nagu kivi maa peal, mida igaüks võib tallata. Ta ütleb alati, et ta on waid kehv kloostri orelimängija. Ja ometi võiks ta isegi peakiriku koorijuhile mõndagi juhatust anda! . . . Ta on juba väiksest saadik selles ametis . . . ta isa oli ka samas ametis . . . Mina teda enam ei mäleta, kuid minu minu kadunud ema (Issand ülendagu ise tema hinge) ütles, et isa olevat võtnud poja alati kaasa orelil tuult tallama . . . Hiljem väljendas poisikene nii suurt vaimuannet, et ta loomulikult isa surmajärel koha sai enesele. Millised jumalast õnnistatud käed temal veel on! Nad oleksid seda väärt, et neid tuleks viia kullassepa juure, kes neile teeks kullast katte . . . Alati mängib ta hästi! Aga see, mis tuleb kuuldavald sarnasel ööl nagu täna, on eriline ime! Ta on nagu eriliselt andunud jõuluõhtusele jumalateenistusele. . . Kui aga punkt kesköö ajal näidatakse rahvale püha monstrantsi, — seega just samal hetkel, kui sündis meie Õnnistegija, — siis on nagu heliseksid inglikoovid.

Shokoladi-, biskviidi- ja kompvektivabrik

Ginovker & Ko.

A-S.

Suur Tartu m., 23 ja Laulupeo, 3.

Tel. 15-54 ja 16-37.

Tel. 15-54 ja 16-37.

Teen lühidalt, sest milleks kirjeldada seda õige pikalt ja laialt, kuna Teie seda juba ise kõrvadega kuulete. Teie nägite ju isegi, et Sevilla kõige peenem seltskond ühes peapiiskopiga tuli sellesse tagasihoidlikku kloostrikirikusse teda kuulama . . . Ei tule sugugi arvata, et teda oskavad hinnata vaid haritud inimesed ning need, kes aru oskavad saada muusikast, — ei, ka kogu rahvas jumaldab teda.

Kõik need inimesed, kes tulid salkades, valgustades tõrvikutegateed... need, kes muidu kisendavad laulda jõululaule, kes trummidepööril, kuljustehelinal üldiselt käratsevad, kõik need on va-

ohtrasti küünarnukkidega tõukeid paremale ja pahemale teistele ribikontide vahele, kadusid nad rahva sekka ja pääsesid õnnelikult ka kirikusse.

II

Kirik oli valgustatud küünalde rohkearvuliste tuledega. Valgusemeri voolas altariilt, täitis kogu ümbruse ja säten- das naiste kalliskividest tagasi, kes olid kogunud peaaltari ümber kokku. Nad põlvitasid altari ees sammetspatja- del, neid teenisid paashid ja toatü- rukud ulatasid neile palveraamatuid. Altarist pisut eemal, suurema osa Se- villa suurtsugu seltskonnaga segi, asu-

Vaade Kadrioru rannalt merele.

Foto K. Akel.

gusad kui hiired, kui meister Perez paneb käed klahvidele . . . Kui ta aga alustab mängu, ei kuule vähematki kahi- nat . . . kõikide silmist veerevad pisa- rad . . . kui ta lõpetab, kuulatakse vaid ainult vägevast ohket, mis pole muud midagi, kui kuulajate hinge tagasi- tõmbamine, kuna nad hoidsid hinge kinni mängu ajal . . . Kuid nüüd ruttu! . . .

Praegu lõppes kella helin . . . Juma- teenistus algab. Tungimine kirikusse! Kogu maailmale on täna Püha öö, kuid keegi ei oska ta pühadust enam hin- nata, kni meie.“

Nende sõnadega jooksis põiki üle kloostri õue naisterahvas, kes oli ol- nud juhiks oma kaaslannale. Jagades

sid kahekümneneljandama ordu rüütli- d. Mässides endid värvilistesse kuldressi- dega kaunistatud mantlitesse, lasid nad tulla nähtavale harjunud hooletusega mantlite punased ja rohelised voodrid; ühes käes hoidsid nad laia viltküba- rat, mille sulg ulatus vaibani, kuna teine käsi puhkas kas mõõga siledal päral või silitas nikerdustega kaunis- tatud põueoda pead. Nad just kui moo- dustatasid müüri, mis eraldas rahva- massist nende naisi ja tütreid.

Rahvamass lainetas kiriku tagumi- ses osas ja küljetiibades isesuguse ko- hinaga, mis tuletas meele tormimühi- nat mere rannal. Korruga hakkas ta valjusti hõiskama, mida segasid trum-

A/S. „TEXTIL”

Tallinnas — Koplis.

OMA VABRIKUD:

Ketramis-, kudumis-, apreterimis-, pleegitamis- ja värvimisvabrik.

Vabriku suur- ja väikemüügilaod:

KOPLIS, Beckeri tehas, nr. 5.

TALLINNAS, Vene turg, nr. 1—4.

TALLINNAS, Paldiski mnt.

TALLINNAS, S.-Juhkentali tän., nr. 46.

NÕMME, S.-Pärnu mnt., nr. 71.

NARVAS, Peetri plats, nr. 8.

RAKVERES, Pikk tän., nr. 24.

PÄRNUS, Rütii tän., nr. 28.

PETSERI, Riia tän., nr. 1.

Müük vabriku hinnakirjade järele.

Sarpinka, Schoti-ruuduline, pesu- ja käterätikuriided, flannelid, baikad ja kõiksugu teised puuvillased riided.

POOLVALMIS KAUP:

Lõngad käsitsi ja telgedel kudumiseks.

SUURES VALIKUS

sise- ja välismaa SIIDI- ja VILLASEID KAUPU, KINDLATE HINDADEGA. —

mide pörin ja kuljuste kõrin: peapiiskop ilmus. Ta istus peaaltari kõrval asuvala herepunasele troonile ja, piiratud enese saatkonnast, õnnistas kolm korda rahvast.

See oli aeg, et jõuluõhtu jumalateenistus võis algada.

Siiski möödusid mõned head minutilid, ilma et ilmus preester. Rahvamass muutus rahutuks ja hakkas väljendama enese rahutust. Adaliseisuse esitajad hakkasid sosistama üksteisega ja peapiiskop saatis ühe enese teenijatest käärkambri kuulama, mis on põhjuseks, et püha talitus ei alga.

„Meister Perez on jäänud haigeks, raskesti haigeks ja ei või sugugi täna õhtusel jumalateenistusel mängida orelit,“ tõi teener vastuseks.

Teade lagunes silmapilkselt laiali rahva hulgas. Võimata on kirjeldada, millise mõju kutsus see teada esile! Ainult niipalju olgu öeldud: kirikus tekkis sarnane möll, et linnakohtunik tõusis hoiatuseks püsti ning et kohtuteenrid endid vahele segama hakkasid ning tihedamatesse salkadesse tungisid, et rahu teha.

Sellel silmapilgul tungis keegi kõhne- tu, suure kondiline, inetuma välimusega, kõõrdi vaatav mees peapiiskopi tooli juurde.

„Meister Perez on haige,“ ütles tema. „Jumalateenistus ei või algada. Kui tahate mängin mina tema asemel orelit. Meister Perez ei ole ju ainuke organist maailmas . . . ja kui ta ka sureks, ei peaks orel jääma jõude, kasutamata. . . sellepärast, nagu poleks olemas kedagi, kes suudaks mängida . . .“

Peapiiskop noogutas peaga märgiks, et ta on nõus. Mõned usklikud, kes

teadsid tollest mehest, et ta on keegi kade orelimängija ja pahatahtlik Püha Agnese kloostrikirikule, hakkasid avaldama endi rahulolematust, — kui korraga kuuldis kirikuõuest uus kisa.

„Meister Perez tuleb! Meister Perez on siin!“ kisendasid need, kes asusid väljas ukse juures. Kõikide pead pöördusid ukse poole.

Tõepoolest ilmus meister Perez kirikusse, — kuid kahvatuna, kurnatud näoga ning tugitoolis. Igamees püüdis enesele au, et kanda meistrit.

Ei arstide manitsused ega ka tütre silmapisarad suutnud hoida haiget voodis.

„Ei,“ oli ta ütelnud, „see on minul viimane kord . . . tunnen seda . . . ma ei taha enam surra, kui ma pole näinud orelit . . . täna eriti pühal jõululaupäeva õhtul tahan seda! Edasi, tahan minna! . . . Ma käsin! . . . Viige mu kirikusse!“

Ta soov täideti. Kätel kanti ta üles koorile. Jumalateenistus algas. Samal hetkel löi kell raekoja tornis kaksteistkümmend. Möödusid sissejuhatus, evangeliumi lugemine ja esimene osa jumalateenistusest; saabus pühalik ketk, kus preester võtab monstrantsi pühitsetud Kristuse ihuga sõrmede vahele ja tõstab ta aeglaselt ülespoole.

Viirukisuitsu sinised pilved tõusevad hõljudes üles ning täidavad kiriku. Kellad hakkavad helisema ja meister Perez asetab enese kõverad sõrmed orelile klahvidele.

Metallvilede sajad hääled paisuvad ülevaks kooskõlaks, mis aegamööda vaibub, nagu tuuleõhust edasi kantud kaja.

Viimane akkord sarnanes häälele,

Jdeaal

*Tartus laialdaselt tuntud
aurujõuline*

Jdeaal

värvimise ja keemilise puhastuse tööstus

on avanud tegevust Tallinnas,

Nigulistē tän., nr. 7.

Värvib, puhastab ülikondi, kleite ja palituid.

Töötab väljamaa meetodi põhjal.

mis tõusis üles maapealt taeva poole... Tasakesti, nagu eemalt kaugelt, vastas temale teine heli, mis alatasa tugevamaks muutus ning lõpuks paisus kõrvulukustavate harmooniate laineteks.

Need olid ingliskoorid, mis läbistusid ennem kauge maailmaruumi, enne kui jõudsid maa pinnale.

Siis võis kuulda mitmehäälelist laulu serafiimide hierarhiate suust... tuhat laulu helisesid üksteisest läbi harmoonilises kooskõlas, moodustades siiski vaid erilise kaasmängu lauluviisile, mis näis hõljuvat saladuslike hääle kohal, nagu udud veteväljade kohal.

Üksteise järele algasid ja kustusid uued laulud. Alatasa lihtsamaks muutus koosseis. Juba oli olemas veel ainult kaks häält, mida ühendas kaja. Lõpuks jäi püsima veel üks ainumais täiskõlaline heli, mis sarnanes valgusekiirele...

Preester kummardas ja üle tema hallijuukselise pea ümbritsetud viirukisuitsu sinakastlooristilmus usklikele nähtavale Kristuse pühitsetud ihu. Samal hetkel paisus suureks heli, mida meister Perez oli siiasaadik tasa heliseda lasknud, ning kirikut täitis vägev kooskõlade vallalepääs. Igas nurgas sumisesid õhulained ja kiriku kitsastes akendes klirisesid ruudud.

Igast üksikust selle vägeva akordi helist arenes motiiv. See oli siin ligidal, too seal kaugel, üks heledasti helisev, teine tumedasti kõmisev —; näis just kui laulaksid vesi ja linnud, tuul ja lehed, inimesed ja inglid, maa ja taevas, igaüks omas keeles kiidulaulu Önnistegijale tema, sündimise, inimesekssaamise puhul.

Rahvahulk kuulatas hinge kinnipidades, vaikselt. Igas silmis läikis pisar,

iga südame oli vangistanud ärras palve.

„Jumalateenistust korraldab preester tundis, kuidas värisesid tema käed, sest see oli Issand ise, keda nad hoidsid üleval, see Issand, keda kiitsid inimeste ja inglite hulgas... tema Jumal oli see. Temale näis olevat taevas lahti ning Kristuse pühitsetud ihu muutuvat.

Orel jätkas mängimist, kuid aegamööda kustusid tema hääled — just nagu hääled aegamööda kustub ja nõrgeneb kaugenedes.

Korraga kostis koorilt kisa, südant lõhestav läbilõikav kisa, — ühe nais-terahva kisa. Orelilt tuli kuuldavale iseäraline kooskõlatu heli, mis kõlas nagu nuuksumine. Siis vaikis ka tema.

Inimesed kuhjusid trepil, mis viis üles koorile; kõik usklikud unustasid vaga palvetamise ning vahtisid põnevusega üles koori poole.

„Mis on juhtunud? Mis seal oli?“ küsiti. Keegi ei teadnud anda vastust. Arvati seda ja teist. Segadus kasvas. Arvus arenes sarnaseks, et ähvardas hävitada kirikliku korra.

„Mis seal oli ometigi?“ küsisid daamid linnakohtunikult, kes kirikuteenrite saatel oli käinud kooril vaatamas. Kahvatu näoga, milles peegeldus sügav kurvastus, pööras see peapiiskopi poole, kes ärevalt istus tugitoolis ning kannatamatult nagu kõik teised, ootas linnakohtuniku tagasitulekut, et saada teada segaduse põhjust.

„Mis on juhtunud?“

— „Praegu suri meister Perez!“

See oli tõsi. Kui esimesed usklikud suurte tungimiste varal said treppi mööda üles koorile, nägid nad, et vaene

Mööblivabrik

„Massoprodukt“

Tallinnas, Suur Tartu mnt., 16-d, Tel. 18-96.

Soovitab laost:

Magadistubade-, söögitubade-, kabinettide-, saali- ja nahk-mööbleid moodsa väljatööstuses.

Soodsad maksutingimused.

Mööblipuude ja vineeride ladu: tammelaud, tammevineerid, igasugused eksootilised mööblipuud, ja vineerid tislari tööstuseks; nikerdatud liistud mööbliilustuseks.
Palume külastada meie ladu vabrik juures!

Jännes pakasel talvel.

organist lamas silmili vana muusikariista klahvidel. Ta jalge ees põlvitas tema tütar ning hüüdis nuuksudes ja ohates asjata tema nime.

III.

„Tere õhtust, armas proua Balthasaral Teie telete ka tänaõhtu jõuluõhtusele jumalateenistusele? Minul oli küll kindel kavatsus minna linnakirikusse; kuid nii on see ju ikka, et minnakse sinna, kus midagi sünnib erilist! Jah, kui ma pean kõnelema tõtt: pärast meister Perezi surma lasub mul nagu kivi südamel, kui ma astun Püha Agnese kirikusse. — Ah tema, vaenekene oli ju õige pühik . . . Enese kohta võin tõendada, et hoian alal ühte tema kuuetükki nagu mõnda pühaesemet, mis tema ka ära on teeninud . . . minu hinge õnnistuse juures, kui härra peapiiskop pisut sammusid astuks, siis võiksid meie lapsed organisti juba altaril näha. . . Aga kuidas võib see korda minna? . . . On surnud, siis on ka sõbrad kadunud. Kelle järele nüüd jookstakse, on uus orelimängia. — Teie saate vististi minust aru? . . . Mis? Teie ei teagi, mis on sündinud? -Jah, ühes asjas oleme küll ühte meele, kas pole õige kottu kirikusse,

kirikust koju; sellest, mis inimesed kõnelevad või millest nad ei kõnele, meie ei hooli.. Ainult mõnikord — na juhuslikult, möödaminnes — nopin na ühe sõna siit, teise seal... seal juures pole minul sugugi himu kõik teada saada.. ainult, et olla asja kursis, teada, mis sünnib siin või seal. Nii siis, — see on tõesti tõsi, kuigi kõlab uskumatult — see Püha Romanni kirikuorelimängija, see kõõrsilm, see, kes alati teisi organiste maha teeb, see kehkenpüks, kes välimusega tuletab meele lihunikupoissi Luumurru tänavalt, aga mitte orelimängijat — see mängib täna meister Perezi asemel — — Aga Teie teate omegi, et keegi teine ei tahtnud seda kohta vastu võtta... seda teab kogu Sevilla, jah kogu maailm teab seda! Isegi ta tütar, kes on ise orelikuntsnik, muusikaõpetaja, kes pärast isa surma astus

Kaljukits sügavas lumes.

klootrisse nunnaks, isegi tema ei julgenud! — On ju loomulik, kui oled harjunud kuulama eriti head, ülivat, siis näib olema iga uus alaväärtusline ning meelsamini hoitakse heaga kõrvale. Kogodus oli juba otsustanud, et lahkunu austuseks ning selle tõenduseks, et teda alati austusega meeles peetakse, peab orel täna õhtul vaikima. Ent seal ilmub see härrakene ning julgub mängida . . . ah, lollid on ikka kõige julgemad! Igatahes pole tema ainuke süüdlane, vaid süüdi on ka need, kes lubasid hakkama saada sarnase jultumusega, pühaduse rüvetamisega — Kuid nii on juba maailmaga lugu! . . . aga ma pean tähendama, et siin käivad ikkagi paremad seltskonnaesitajad . . . Võiks arvata, et aasta jooksul on muutunud asjaolu. Kuid uhked ülikonnad, sama tungimine kiriku ukse suus, sama vaimustus kiriku õues, sama palju ka rahvast kirikus. . . Ah, kui surnu võiks tõusta uuesti, kui ta peaks seda üle elama, et sarnased käed mängivad tema vanal muusika-

riistal! — — — Kui tõsi on, mis jutustavad minu naabrid, siis valmistatakse uuele sissetungijale tore vastuvõtt! Samal hetkel, kus ta paneb käed klahvidele, hakkavad mürtsuma kirikus trummid, helisema kuljused, tuututama pusunad, et mitte midagi ei ole kuulda tema mängust . . . Kuid vait! Seal samubki päevakangelane kirikusse. Taevast, missugune kirju kuub on tal seljas ning milline lai targeldatud krae! . . . kui uhkesti ta teiste peale alla vaatab; Kuid nüüd ruttu! Peapiiskop on juba ammugi seal, kohe algab ka jumalateenistus . . . trügimine ruttu; ma usun me saare sellest veel kaua jutustada, mis täna üleelame!“

Nende sõnadega tungis hea naine, kes meie lugejatele oma sõnaküllusega hästi tuttav, inimmassist läbi, harjunud kombe järele tarvitades tee vabastamiseks küünarnukke, ning astus kirikusse.

Pidulik jumalateenistus oli juba alanud.

Kirikus valitses sama toredus nagu eelmisel aastal.

R. Olbrei. Varjud lumel.

Uus organist oli tunginud palvetajate keskelt läbi, kes asusid mõlematel kiriku küljeosadel, et suudelda peapiiskopi kätt, ja asus koorile. Uhkustundega, mis mõjus naeruäratavalt, vajutas ja järgimööda igale klahvile ja proovis registreid.

Lihtnimeste seas, kes asusid kiriku tagumises osas, tuli kuuldavale tume kõnesumin — kindel eeltähendus selleks, et torm on lahti puhkemas.

„Ta on käpard!“ ütles üks. „Ta ei võta vaevakski midagi korralikult ette kanda, sest ta teab, et ta ei saa hakkama sellega.“

— „Üks lollikene on ta!“ arvasid teised. „Püha Romanni kiriku orelil on ta nii ära lõhkunud, et see ragiseb hullumini, kui öövahi kärastes . . . nüüd tahad ta ka ära rikkuda meister Perezi muusikariista.“

Juba tegi üks enese manli eest lahti, et oleks hõlbus põristada trummi, teine seadis kuljuseid käe järele: igamees kavatses sünnitada niipalju kära, kui igamees oskas. Ainult seal või teal leidis mõni üksik, kes kartlikult julges hakata kaitsma uut orelimängijat, kuigi selle uhke, ninatark olek märksa erines meister Perezi alandlikkusest ja sõbralikkusest.

Viimaks jõudis kätte kauaoodatud, pühalik hetk, kus preester aukartuses kummardas, ütles paar vaga palve sõna ja pühitsetud Kristuse ihu võttis kätte

. . . Kohe hakkasid helisema kellad, sünnitades kristallpuhtate helide vihma. Viirukisuitsu sinakad pilved hõljusid üles poole, algas orelimäng.

Karjapasunad ja torupill, kuljused ja trumm, — kõik lihtrahva kärarikkad

muusikariistad pandi korraga kõrvulukustavalt helisema. Kuid metsik lärm kestis vaid mõne sekundi. Pea vaikis kõik, just niisama korraga kui ta oli alanud.

Äglaselt, ülivalt ja toredalt paisus orelil metallist viledele teine akkord, et mõõtmatu kooskõlaga nagu juga alla sadada.

Tood olid taevalikkude helide laulud, millised meelitavad kõrvu ainult kõrgema joovastuste hetketel! Laulud, millistest võib arusaada ainult hingega, mida huuled ei oska anda edasi. Nad sarnanesid kaugel lauluviisi katkenditele helidele, mis tuuleõhk mõnikord kannab meie kõrvu . . . Puudelehtede armas, salalik kahin helises tasakesti nagu vihm . . . Lõokeste lõõritamine, kui ta lendab üles lillede keskelt, et noolsirgelt tõusta üles pilvedesse . . . Helid, mida võimata anda edasi, vägevad, aukartustäratavad nagu kõuekõmin . . . serafiimide koorid ilma rütmiseta, ilma kadentsita, lõpukäiguta . . . mitte kunagi kuulnud taevainuusika, millest saab aru ainult mõttelend, tiivasutatud mõttelend, mis tõusevad üles **Isanda** troonile nagu säravad helidesambad . . .

Kõik seda väljendasid orelil sada vilet sarnase jõuga, sarnase saladusrikka luulega ja sarnastes fantastilistes värvides, kui kunagi varem . . .

Kui organist laskus koorilt alla, tungis rahvas kokku trepi juure teda vaatama, teda imestama. Vaimustus oli niivõrd suur, et linna kohtunik õigusega kartis, et organist võiks saada rahvamassis laiaks liitsutud, mispärest ta

JOOGE AINULT

Soovitame suures valikus

elektri

armatuure, triikraudu, keedunõusid ja mootorisi,

philips ja osram

lampe ja igasuguseid elektri ja radio tarbeid.

W. Engel

TALLINN,

Pikk tän., nr. 45 Tel.26-53

tegi korralduse, et kaks keppidega varustatud kirikuteenrit p'did sellele vabastama tee altari juure, kus ootas teda peapiiskop,

„Teie näete,“ ütles see, kui organist seisis viimaks tema ees,“ tulen oma paleest ainult selleks siia, et kuulata Teie mängu, Kas olete Teie ka niivõrd kangekaelne, nagu seda oli meister Perez, kes kunagi ei lühendanud mulle seda piika teekonda; — Kas Teie ka keeldute toomkirikus mängimast?“

— „Tuleval aastal,“ kostis organist, „läidan ma Teie soovi. Mitte miski hinna eest ei puuduta mina enam seda oreli!“

— „Miks siis mitte?“ uuris peapiiskop.

„Et . . . et ta on juba vana ning ei kõlba enam kuhugi,“ kostis organist, kuna tal vaeva maksis võitu saada ärevuse üle, mida väljendas ta kahvatanud näo ilme. „Ta ei võimalda edasianta seda, mida kavatsed väljendada.“ —

Peapiiskop tõmbus tagasi, saadetuna preestritest ja teenritest. Üks teise järele kanti härrad ja daamid kandraamides minema, mis kadusid linna kõveratesse tänavatesse. Ka kirikuõuest lahkusid usklikud mitmele poole. Juba tahtis uksehoidja lukutada kirikukski, kui ta märkas veel altari ees kahte naisterahvast, kes eemaldusid, kui nad olid eneste pealtari ees ristitähe rinnale löönud ja Püha Philippi altari ees palvetanud. Kõneldes sammusid nad „Toaneitsi“ tänavale poole.

„Mis Teie ka ei ütle, armas proua Balthasara,“ sõnas üks naistest, „kuid mina olen kord juba sarnane! Igaüks oma moodi . . . Ja kui ka pühikud paljasjalgsed mulle vandega kinnitaksid,

mina ei usuks seda siiski! See vilets mehikene ei mänginud seda, mis meie kuulsime . . . Olen tuhat korda kuulnud tema mängu Püha Bartholomäose kirikus, kus ta oli organistiks ja kust preester ta sellepärast minema kihutas, et ta mängis nii halvasti, et pidi toppima vatti kõrvadesse . . . Ja vaadake veel tema välimust . . . Kas ei kõneleta, et silmnägu olevat hinge peegel? — Ah, nii hästi, kui ma teda enese ees näen, nii hästi on mul veel meister Perez meeles . . . nagu tollel pühäl õhtul, kus ta koorilt tuli alla, kui ta oli kiskunud kuulajaid enesega . . . Milline armas naeratus lehvits ta näol ning kuidas hõõgusid tema paled ärevusest. Nii vana, kui ta ka oli, nägi ta siiski välja, nagu ingel — ja võtke siis tolle teise, kes tuli trepist alla joostes, nagu oleks temal õel koer kannul, kahvatanud nagu surnu . . . ah, sa meie! Ei, armas kallis proua Balthasara, Teie võite juba uskuda, — ei tõesti, Teie võite seda kindlasti uskuda: mina aiman, mina aiman, siin ei ole kõik mitte korras . . . “

Viimaste sõnade juures kadusid mõlemad naised tänavale nurga taha. —

IV.

Jälle oli aasta möödunud.

Pooleldi tumeda kirikukoori varjus kõneles Püha Agnese kloostri abtiss tasasel häälel meister Perezit tütrega. Tornikell manitses kurva häälega usklikke ruttama jõuluõhtusele jumalateenistusele ja aega mööda astus mõni üksik kiriku eeskotta, pisardas end pühitsetud veega ja astus siis kirikusse, kus mõni üksik naaber istus ning kannatlikult ootas jumalateenistuse algust.

Kohasem sisseostukoht on ja jääb

koloniaal, viina-, õlle- ja delikatesside-kauplus

TALLINN
PIKK 36.

KARL UUEDEL

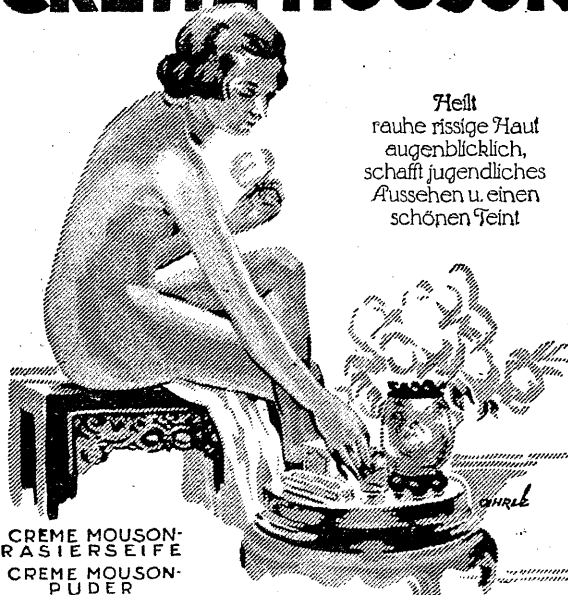
Kõnetr.:
24-84.

Iga päev värskelt praetud 20 sorti kohvi. Jahvatus tarvitaja juuresolekul. Tee sorte suures valikus. Oma import kaubad. Hinnad õiglased. Kojusaatmine kõiges arvus.

KARL UUEDEL

KARL UUEDEL

CREME MOUSON

Heilt
rauhe rissige Haut
augenblicklich,
schafft jugendliches
Aussehen u. einen
schönen Teint

CREME MOUSON-
RASIERSEIFE
CREME MOUSON-
PUDER

CREME MOUSON SEIFE
HERGESTELLT UNTER ZUSATZ VON CREME MOUSON

Soovitan ladust:

Valget Inglis plekki

J. C. 1x, 2x, 3x, 4x;

valget Siberi plekki

10 kr , 12 kr , 14 kr , 16 kr , 18 kr ja 20 kr
tahvlites;

musta õhukest plekki;

pärgade vabrikutele'

tsingitud Inglis plekki;

10 kr , 11 kr , ja 12 kr tahvlites

Inglis tina;

seatina;

tinutatud vitsrauda;

tinutatud traati.

W. Wunder

Tallinn, Suur Batarei, nr. 6.

Telefon 25-32.

„Kas näete nüüd,“ ütles abtiss, „kui võrd lapsik on Teie kartus? Pole inimhinge kirikus. Täna õhtul jookseb kogu Sevilla toomkirikusse. Teie mängige rahulikult orelit ning ärge muretsege midagi, meie oleme nii hästi kui isekeskis . . . Kuid Teie vaikite ikkagi veel ja ei lakka ohkamast? Mis puudub Teil veel? Mis on teil viga?“

„Mina . . . kardan,“ sosistas noor neiu suures ärevuses.

„Kardate? Mida siis?“

— „Ma ei tea . . . midagi üliloomulikku . . . Mõelge, eile õhtul . . . kuulsin, kuidas ütlesite, et soovite väga, et mina peaksin mängima orelit jõuluõhtusel jumalateenistusel . . . olin uhke selle peale! . . . tahtsin korda seada registreid, et teid üllatada. — Jõudsin koori peale . . . olin üksinda . . . avasin ukse koorile . . . Samal hetkel hakkas lööma tornikell — ma ei kuulatanud mitmendat tundi . . . Kuid kellalöögid kajasid kurvalt . . . neid oli palju . . . lõi ikka veel ja mina seisin ukšelävel kui naelutatud — mulle näis, nagu oleksin ma seisatanud nii sada aastat!

Kirikus oli pimedus ja surmavaikus . . . Üsna taga hämardus üksik ähmane tuluke nagu öises taevas, — see oli igavese lambikese tuli pealtarilt . . . Ja nõrga valguse juures, kus pimedast kerkib kõik hirmuäratav eriti selgesti nähtavale, nägin meest . . . jah, püha ema, võite mind juba uskuda, nägin meest istuvat oreli ees! Ta istus seljaga minu poole, üks käsi likises vaiksesti üle klahvide, kuna teine käsi korraldas registreid . . . Ning orel mängis, mängis tõelikult! Kuid on võimata kirjeldada, kuidas ta mängis! Iga üksik heli sarnanes nuuksumisele, mida püüdsid oreli metallviled lämmatada, kokkusurutud õhk värises tasakesti, tõi esile tasased, tumedad helid, vaevalt kuuldavad, — ent siiski tõelised helid.

Ikka edasi lõi veel kirikukell ja mees istus endiselt oreli ees ja lasi käe libiseda üle klahvide. Kuulsin koguni, kuidas ta hingas.

Hirmu pärast tarretas minul veri soontes. Kogu mu keha oli külm kui jää ja mu meelegohad põlesid nagu tules . . . Siis tahtsin kisendada, kuid

ei võinud. Mees pööras näo minu poole, vaatas minule otsa — ei see ei ole õige . . . ta ei vaadanud minu otsa, sest ta oli pime — ta oli minu isa!

— „Aga õekene, püüdke unustada kõik armsad mõttekujutused, millised kutsuvad meis esile vana õelus ise, et eksitada meie nõrku hingi. Palvetage ühe Meie Isa palve, lugege ühe „Tere Maria!“ ja paluge kurjade vaimude vastu abi peainglilt Mikaelilt, taevaste sõjavägede juhilt! Pange enesele selga skapuliiri, nunna õlariide, millega Te ennem olete puudutanud Püha Pako-

märkava vahejutumiseta kuni pühitsemiseni. Sellel silmapilgul aga kõlas oreli mänguga ühel ajal meister Perezi tütre suust hädakisa . . .

Abtiss, nunnad ja mõned palvetajad jooksid üles orelikoorige.

„Vaadake sinna! Kas näete teda?“ kisendas noor tütarlaps, tähendades orelipingile, kust ta ehmatades oli hüpanud üles, et kramplikult haarata kinni koori trepi käsipuudest . . .

Igaühe silmad kiindusid orelipingi poole. Kedaagi polnud näha — ometigi mängis orel edasi . . . mängis, kuid

R. Olbrei. Päiksepaisteline hommik.

miuse jäänuseid, kes on abimees kiusatuste vastu — — Kuid nüüd minge üles koorile ja istuge orelile ette; kohe algab jumalateenistus; palvetajad ootavad kannatamatusega . . . Teie isa on üleval taevast; selle asemel, et Teid hirmutada, laskub ta pigemini alla, et Teid inspireerida selle püha toimetuse puhul, et palveteenistus tuleks eriti südamlük.

Selle järele asus abtiss koorile teiste nunnade hulka. Meister Perezi tütar avas värisevail käsil orelikoorige ukse ja istus orelipingile. Jumalateenistus algas.

Ta algas tõeliselt ning möödus ilma

võivad mängida vaid peainglid ülivas, müstilises vaimustuses . . .

— — — — —
„Kas ei ole ma Teile tuhat korda kinnitanud, armas proua Balthasara, kas ma ei ütelnud kohe! Selle asjaga ei ole kõik korras . . . Tahan, et veenduksite selles . . . Mis? Teie ei olnud siis eile õhtul Püha Agnese kirikus jõuluõhtusel jumalateenistusel? . . . Noh, aga vähemalt teate, mis seal sündis . . . Rõgu Sevillas ei kõneleta ju millestki muust. . . Peapiiskop on tulivihane — ja seda täie õigusega! Ta on vihane, et ta pole olnud Püha Agnese kirikus, et pole

võinud näha enese silmadega imet. . . Ning mispärast mitte? Et kuulata kas-sikontserti! Inimesed, kes seal olid ja kuulsid, mis Püha Bartholomäose kiriku organist on mänginud toomkirikus, ütlevad, et see polnud tõesti mitte muud

midagi . . . Noh, mis ma ütlesin tol korral? Et see kõõrsilm ei võinud seda mängida . . . ah rumalus! . . . Asjal oli konks ees ja see konks polnud midagi muud kui — meister Perezi hing.“

Husarikapral.

Gyula von Pekár.

Eskadroni moonavanker sõitis kolisedes maanteel, mille õhkupaisatud tolm langes tiheda kattena tee veerel kasvavatele põõsastele. Oli kuum ja suvine päraslõunane päev just manöövrite ajal. Kogu maakond, ka taevas ise, oli kahvatu ja metsakene kauge lagendiku veerel kerkis fata-morganana silma-piiril esile.

Kõik kuus husari, kes istusid moonavankris, olid rõõmsas tujus. Just praegu tulid nad kolmandamast külalt paksu schvaabi taluperenaise juurest kaeru ostmast ja pikutasid nüüd kaerakottidel. Nende jalad rippusid vankri-veerelt alla ja vankrikolina sekka kuuldus nende suurte saabaste kannuste kõlin. Pluus eest lahti, müts kuklas kuulatasid nad, mis neile jutustas rügemendi trompeedipuhuja kapral Sándor Arnyék. Ta oli ilus poiss, kõige kenam husar kogu eskadronis. Müts asetatud paremale silmale, väikesed vurrud julgesti ülespoole keeratud, käskiva ilmega näos seletas ta sõjakunsti saladusi. Ta oli õpetatud, tark mees; rügemendi trompeedipuhujana

ratsutas ta kohe rügemendi ülema järel ja vahtis ülitarkadele kindralstaablastele otse makku. Praegu jutustas ta, kuidas lendas hobuselt paks jalgväe-ülem otse nende kindrali nina ees.

„Paksu jalgväeülema vats oli aga nagu kummipadi, nii et mees kohe uuesti üles hüppas. Nii, lapsed, oli lugul!“

Oli Sándor Arnyék kuulajaile seletanud, et jalgväelane polegi inimene, sest ta mõtleb pea asemel saapaga, läks rügemendi trompeedipuhuja husaride peale üle. 17. husarite rügemendis olevat rittmeister, kelle saksapä-rane nimi olevat nii pikk, et raporti ajal pole suutnud toime saada ta nime hääldamisega kolm vahtmeistrit. Ka olevat ta nii lühikese nägemisega, et ta prillita ei nägevat hobuse kõrvu, kelle turjal ta istub sadulas. Hiljaaegu juhtis ta eskadroni kalopis ühele künkale ja käskis sihiks võtta „valge torni künkale.“ Ähkides jõuti künkale, kuid mis kadunud oli, oli valge torn.

„Aga kuhu ta ometi kadus?“ imestas noorsõdur Dudás.

„Kuhu ta kadus? Ta sammus mi-

AMEERIKA PESUMAJA

Tallinn, Müürivahe tän., 21. Tel. 5-97

Vastuvõtmise punkt: Rüütli tän., 15.

Peseb pesu tüki ja puuda viisi.

Keemiline puhastus. Töö headus on äri tulevik.

Hinnad odavad.

Pikemate katsete jä-
asjaks, et vanema

rele on saanud tõsi-
värvitööstuse

„KARU“

riide- ja lõngavärvid

on kõige paremad. Nad ei pleegi, värvivad ühetasaselt ja vastavad täielikult mustri-le. Eksitusi siin olla ei või, sest ükski pakk ei lähe müügile enne, kui ei ole proovitud. Nad ei värvi käsi ega värvimise nõusid. Uudiseks oleme välja lasknud „Patent-musta“ ja „Puu-musta“, mis leidnud suurt lugupidamist. „Karu“ värvid saadaval igal pool. Riidevärvitööstus „Karu“, Tallinn, S. Pärnu mnt. 16, tel. 21-86. — Kroonitud 21. auhinnaga.

nema, sest see polnud torn, vaid karjane valges galyapükstes. *)

Meeskond naeris. Hobusemees, rüegarmiline Csongodracz, pööras pukis ringi ning hirvitas kaasa.

Nüüd hakkasid nad harutama eskadroni asju, kuid kõnelesid väga tasakesti, just kui kardaksid, et rittmeister võib neid kuulda. Nad kõnelesid täis aukartust ohvitseridest, rittmeisteri hobusest, kes ikka tagant üles lööb, tema toatüdrukust ja tema abikaasast. Ka tema neljast määrakoerast oli kõne, sest need olid veel suuremad isandad, kui lipnik, sest kui oli hobune ühte nendest kogemata löönud, sai karistada kogu rivi ja nimelt kasarmuaresti. Tuletadi meele ka vanemleitnandi kõrvi hobust.

„Too on tark loom, kellest võib mõndagi õppida,“ ütles Sándor Arnyék, „sest ta haistab sõjaväelast juba kaugelt. Ohvitserile annab ta ka siis au, kui see on erariietes, ja mehi hammustab ta jalasäärtest. Temalt õppige auandmist, mehed, sest teie ei saa ju sellega nii kergesti hakkama, kuna olete pika toimega!“

Kuna vanker veeres edasi tolmusel maanteel, jalkas kapral meeste õpetamist. Kõik hindasid teda, isegi rittmeisteril oli temast hea meel, sest ta oskas hobuseid väljaõpetada ratsasõiduks, isegi neid hobuseid, kust vanemleitnandid olid lennanud maha. Kui ta kasarmuõuest välja ratsutus, andis juudist kõrtsmikutütar temale alati maksuta paar sigarit. Ainult üks nõrkus oli temal: oli ta vaadanud liig sügavasti klaasi põhja, siis peksis ta iga mehe läbi, eriti aga sõjaväe- ja maksu-

*) Galya, üksid—valged laiad seelikusarnased püksid.

ametnikke, keda ta vihkas veel rohkem kui jalgväelasi. Hiljuti alles viskas ta virtsaauku korrapideja vahtmeisteri kirjutaja kapral Morits Grüni ja sundis teda enese mõõgatera abil mitu korda alla kastma, mis kapral Morits Grün ka hädaga täitis. Et ta virtsaau gust välja ronides koledasti haises, siis ei lasknud meeskond kaprali nädala jooksul kasarmuruumidesse, vaid vaene Grün pidi ööbima talli kõrval ruumis, kus hoiti alal hobuseriistu ja sadulaid. Ühe sõnaga öeldud: trompeteer Arnyék oli maru mees.

Tüdinunud tarkadest jutlemistest hakkasid mehed laulma. Uhkesti lasksid nad tulla kuuldavale rahvalaulud, kui neile tulid vastu turul kauplejad juudid ja talupojad, muidugi mõista sarnased laulud, kus kiideti ratsamehe elu. Talumehed vahtisid heameelega Arnyéki, kes laulude saatel üleval kaerakottidel tantsis, kuid sundisid enese naisi ja tütreid kiiremini edasi sammuma, kui need kena poissi jäid vaatlema liige kauaks.

Nüüd keerasid nad ära põlluteele, et kiiremini jõuda kohale. Kapralile näis asi liig aegamööda venivat; ta haaras ohjad pihku, andis hobustele piitsa, nii et need kalopis edasi tormasid. Ent see polnud mitte hea, sest varsti katkes vankrijuhhis. Kapral peatas hobused ja ronis vankrilt maha. Mehed tegid tema eeskuju järel.

„Kas ma ei ütelnud, härra kapral?“ tähendas hobusemees Csongodracz.

„Ära kõnele, vaid paranda!“ käskis Sándor Arnyék. Kuna sõdurid askeldasid vankri kallal, asus ta nagu kavalier kunagi maantee veerele ja sülgas enese ette, just kui tahaks tabada märki. Ta vaatles ümbrust, kus juures

Maalermeister A. TOMBAK

TALLINNAS, Uus tän., nr. 23.

Kõiksugused maalritööd, nagu autode, mööblite lakeerimine, jalgrataste emalleerimine, välistööd jne. **täidetakse korralikult ja kiiresti.**

Äri asutatud 1879. aastal.

Pilevte völu.

ta pilk riivas taevast ja maad; korraga aga jäi ta pilk peatuma kasesalule, mille hõbedased tüvid valgendasid rohelises rohus. Kaua uuris ta silm selles suunas midagi, enne kui ta pahaselt hüüdis:

„Poisid, siia!“

Husarid asusid tema kõrvale ritta.

„Vaadake selle suure puu suunas seal metsasalga servas! Kas ei kõlgu seal midagi?“

— „Jah muidugi,“ vastas tormakas Peeter Cziffra, kes jaotulema kohalt oli alandatud lihtsõduriks, „too on üks poonu, kaprali härra.“

— „Jumala eest, too on üks poonu!“ kordas Andreas Czöveg, vana husar.

Kaks noorsõdurit Dudás ja Mitugrász vahtisid amuli suul tardunud pilgul piklikku kõlkuvat esemat kauge kasesalu serval.

„Peaks vaatama teda õige lähemalt,“ arvas viimaks Cziffra. Arnyék kohendas enese mütsi ja haaras mõõga pihku.

„Valvel!“ kamandas ta siis. „Csongodrácz, sina jääd hobuste juure, teised tulevad kaasa! Liikuda poonu suunas! Marss!“

Mindi kiirsammul üle keesapõldude eemal asuva kasesalu juure. Ilma kamanduta jäid kõik seisma puu alla, mille oksa küljes rippus tõeliselt keegi. Ta oli enese tõmbanud kaugele ulatava oksa külge püksirihma abil. Ta välimus oli kehv; nähtavasti mõni töötu käsitöeline. Ta vana kulunud kuub oli hoolsasti puu alla pandud, just kui tuleks teda veel kanda. Siinsamas olid ka katkised kingad. Paljajalu, pükste ja vesti väel oli ta alganud teekonda teise maailma. Vaenekene oli niivõrd kõhnetu, just kui oleks ta nälginud mitu päeva enne seda. Ta silmnägu oli tursunud ja lillakas. Pungis silmad tahtsid karata välja silma-koobastest ja tursunud sinakaspunane keel rippus suust välja. Kaolikeel ainukene jäme esem kogu kõhnetus poodunus,

nagu tähendasid noorsõdurid. Põski kattis hõrehabe. Cziffra andistalle väikese tõuke, mille järel poonu hakkas tiirlema püksirihma küljes, nagu mõni rippuv nukk. Nüüd märkasid ka sõdurid, et ta pealagi oli paljas ja ta pükstel asus lapp lapi peal. Veidikese aja järel keerles poonu jälle endisesse seisakusse ja vahtis pungissilmi husar e:

„On Sul aga punane keel, vennikenel!“ sõnas viimaks Cziffra.

„Noh see juba ube enam ei söö,“ tähendas Czöveg matusekõnena.

Kaks noorsõdurit vahtisid poonut amuli sui.

„Tahaksin teada,“ küsis viimaks Mitugrász kartlikult, „miks tõmbas ta

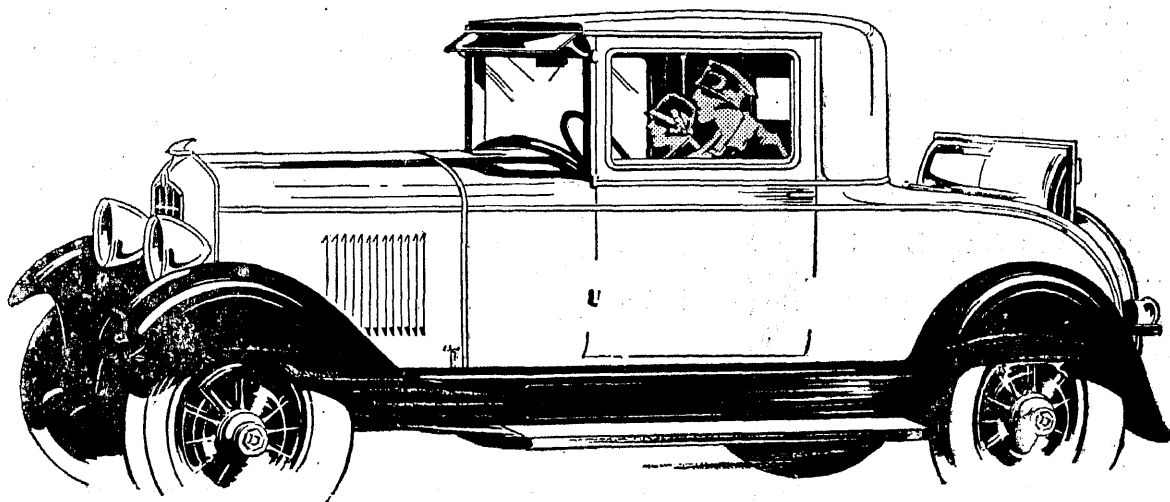
Sõiduk, mis rahuldab teid täiesti.

W. C. Durant'i 25. aastased kogemused automobiilide ehitamisel on loonud võimaluse valmistada odava hinnaga uusi, nii väliselt kui ka tehniliselt täiuslikke ja luksuslikke autotüüpe, mis rahuldab ka kõige nõudlikumat autosportlast.

Tulge ja waadake neid!

Tehke proovisõit!

Weenduge nende kõrges väärtuses ja odawates hindades.

DURANT

Ainuesindaja
Eestis

HEINR. LAGUS,

Ainuesindaja
Eestis

TALLINN, Müüriwahe 16, Laenupanga majas, uks B. Telefon 12-53.

ennem saapad jalast, kui poos enese üles.“

— „Mina tean,“ ütles Dudás: „ta tah- tis neid hoida.“

— „Ärge tehke sõnu, mehed!“ kee- las Arnyék, „ma kamandasin vankre juures juba „valvele!“ Mees tuleb maha toimetada! Husar Czöveg, roni kribinal-krabinal puu otsa ja lõika rihm taskunoaga katki!“

Czöveg kiskus pead raputades kuue seljast ja pani ta puu alla. Ent tal pol- nud veel täit husariloomust, mispärast ta ka ronides tihti seisatas. Poonud alatasa silmitsedes sülitas ta sagedasti pihku, et saada julgust.

„Roni aga julgesti, vennikene!“ sun- dis teda kapral. „Suutis see üles ronida, siis saad ka Sina toime sellega.“

Viimaks jõudis Czöveg oksani, tõm- bas püksitaskust noa ja õielisirutatud käega lõikas läbi püksirihma. Poonu kukkus kotina maha.

Husarid katsusid ta vereringvoolu. Polnud kahtlust, mees oli surnud.

„Mis tuleb temaga nüüd teha, härra kapral?“ küsis Cziffra.

„Mis tahate siis teha temaga? Noh, neljakesi kandke ta hobuse juure. Veame ta külasse, anname ta kohali- kule kohtunikule üle, jutustame kus, millal, kunas meie leidsime poonu, küll tema teeb korraldusi mehe mat- miseks ja toimetab kõik seaduse järel. Külge haarata! Üks, kaks, kolm!“

— „Haara tema peast kinni Mitu- grász!“ hüüdis Cziffra.

„On temal aga punane keel! Härra kapral, minul käivad hirmujudinad üle keha,“ tõendas noorsõdur.

— „Pea suu, kui ülemus kõneleb!

Topi ta keel suhu tagasi, kui ta on pu- nane, ja haara kinni!“

Nad tassisid tema minema; koorem oli üsna kerge. Arnyék kandis poonu riideid ja saapaid. Teel pööras ta üli- konna taskud pahempidi. Neis ei leid- nud ta midagi.

* * *

Eskadroni moonavanker veeres edasi maanteel. Husarid olid asetanud poonu ülesse kottide otsa; ta lõdevat keha raputas armuheimatult künklisel teel veerev vanker. Alguses tekitas surnu lähedalolek sõdurite keskel tea- tud jubedusetunnet, kuid peagi hakka- sid sõdurid ise kõnelema temast.

„Mõtetu on oletada, et teda keegi teine üles poos,“ segas sõdurite jutu vahele Arnyék. „Mis unistate Teie mi- dagi muud, kui mina tõendan, et ta poos enese ise üles. Ei ole olemas sar- nast Betyari elanikku, kes tungiks kal- lale sarnasele nälgunud hulkurile.“

Ikka rohkem harjuti surnu lähedu- sega ja kõneledi seepärast valjema häälega. Peagi oli meestel tagasi endine lõbus meeleolu ja rügemendi trompedi- puhuja hakkas uut lugu pajatama.

„Kas teate poisid, miks lonkab lip- nik?“

— „Mikspärast siis?“ küsisid husarid.

„Sellepärast, et ta möödunud ööl hüppas kohtniku abikaasa juurest aknast välja. . . võtaks pagan sind, Czongodrász,“ lisas ta korraga juure, „see vanker raputab viimaks hinge kehist välja.“

Samal hetkel kisendas ka Dudás, kes kükitas vankri pühas:

„Härra kapral! Jumala pärast, härra kapral!“

Vorstivabriku kauplus O. LEMM

Turukaubamaja, nr. 8.

Soovitab oma vabriku saaduseid: kõike sorte keedu- ja suitsu- vorstisid, keedu- ja suitsusinkisid, juustu ja igat seltsi konservisid.

Müük suurel ja väiksel arvul.

Kasulik ostukoht kaupmeestele.

Jällemüüjatele kõrged protsendid.

Vabriku kõnetraat 15—09.

—:

Kaupluse kõnetraat 21—18.

— „Kas sa tarvitad jälle suud?“
— „Aga Jumala pärast, vaadake ometi! Poonu löi mind jalaga.“

Husarid vahtisid üles koorma otsa. Czöveg sosistas tasakesti:

„Jumala eest, poonu sipleb.“

Tõeliselt sipleski poonu koorma otsas jalgega. Ta libises koorma otsast alla ja kui ta jõudis Dudáse seljataha, tõukas teda jalgega selga. Ka liikus poonu suu. Ka polnud ta käed enam liikumatud kanged. Husarid kujunesid liikumatuteks kujudeks.

„Pea hobused kinni, Csongodrácz!“ käskis kapral. Järsust seismajäämisest sai poonu tõuke ja lendas ülevalt alla hirmunud Mitugráczile otsa. Korraga istuski surnuksarvatud kesk husare all wankri põhjas. Ta siiasaadik tursunud nägu oli muutunud korraga kahwatuks, lahjaks ning ta verega tardunud silmad vaatlesid nagu teisest ilmast enese kaaslast. Kogu ta välimus oli koomiline. Kui husarid toibusid esimesest tarretusest, rõõmustasid nad südamest surnust ülestõusnu üle ja ulatasid teretuseks koguni käed.

„Noh onupoeg, oled Sa ka õnnelikult teisest maailmast jõudnud tagasi!“ hüüdis talle Sándor Arnyék. „Mine ja täna Csongodráczy, kes Sinu hinge tagasi kehasse raputas.“

— „Üi sõbrake, oli Sinul aga punane keel,“ naljatas Cziffra.

„See sööb tulevikus ka veel ube,“ tõendas Czöveg. Kõik tegid temaga tegemist, hõõrusid teda, raputasid ja kloppisid ta kuivanud keha. Viimaks liikusid ta huuled ja ta püüdis neelata. Ikka uuesti silitas ta värisevate sõrmedega kaela, kus lillakaspunane triip näitas kohta,

kus oli asunud pingul püksirihm. Korraga hakkas ta imestades silmitsema punasepükselisi sõdureid.

„Noh, vennike,“ naljatas kapral ka omalt poolt. „Nähtavasti ei meeldinud Sulle hauatagune elu, et Sa tulid uuesti siia. Kust oled sa pärit? Kuidas on Su nimi?“

„Bozse moi, bozse moi . . . Mu nimi on Wenzel Stipák,“ häälitseis ta suure vaevaga, „Olen pärit Moraviast, olen vaene rändur – rätsepasell.“

— „Kuid miks tõmbasid end oksa kõikumata?“

— „Polnud tööd . . . puudus raha . . . alatasa näljane, alatasa piinas nalg . . . läksin teise maailma, kuid olen ka nüüd näljas . . .“ lisas ta argset juure. Husarid hakkasid naerma.

„Pudel siia,“ käsutas kapral.

Poonu asetas pudeli suu peale ja tegi kaunis hea sõõmu pudelist, mis näis teda elustama. Tänutäheks tahtis ta suudelda iga sõduri kätt.

„Noh, vennike,“ ütles Sándor Arnyék, „pea meeles, et Sul on tegemist härrasmeestega ja nimelt härrade husaritega. Et sa oled näljane, siis anname Sulle ka kohe süüa ja nimelt esimese esárda juures, kus peatume. Sa pead kord ka elus enese vatsa tublisti täis virutama. Aga seda ütlen ma Sulle, et püüa siis vältendada erilist hoolt, sest harva juhtub, kus poonu sööb õhtusööki.“

Ja husarid kaelustasid Wenzel Stipáki. Csongodrácz hakkas hobustele jagama piitsahoope ja eskadroni moonavanker veeres laulvate sõduritega ja nendest päästetuga edasi.

* * *

Eau de Cologne,
Hambapasta,
„ISIS“ creme.

A.-S. „EPHAG“

TALLINN,

Harju tänav, 41—Narva mnt., nr. 42.

Odavam sisseostukoht kaupmeestele.

Tõeliselt sõideti suure halleoga tee ääres asuva kõrtsi ukse ette. Csárda oli peaaegu ümber kukkumas. Katus ulatas kaugele üle kahe rāpase akna; näis nagu oleks joodik tõmmanud enesele mütsi sügavasti üle silme. Seinal olid lugeda lakoonilised sõnad: „Vein. Salomon Selig. Ja naps.“ Peremees, kelle silmnāgu piirasid valged habeme-tüükad, ruttas husaridele vastu.

„Noh, bācsi,“ hüüdis Arnyék vankrilt maha karates: „ruttu viin lauale ja ka sööki! Me toome enesega ühe pōonu. Ta on jälle ellu ārganud ja meie tahame, et ta kord õieti kõhu sööks täis. Kuule, vennike, mida tahad Sa süüa ja juua?“

Stipák hirvitas alandlikult ja kogel-das:

„Kui tohin paluda, siis pisut kartu-laid ja . . . napsi?“

• Nüüd aga silmitses kapral teda põlg-likult:

„Nāhtavasti usud Sina, et oled slo-vakkide seas! Palun pane hästi tähele, et oled hārrade husaride külaline. Kolm kana temale bācsi ja kolm liitert viina nendele lisaks! Ja meie poisid, lähme tupp!“

Rätsepasell püüdis āhkides ronida maha vankrilt. Ka Csongodrācz kargas maha pukilt.

„Ohool“ karjus kapral. „See puudus veel.“ Keegi meist peab jääma hobuste juure!“

Eskadroni kutsar hakkas ronima tusase nāoga tagasi.

„Mina võiksin jääda hobuste juure,“ lisas Stipák vahele, „ma valvan juba hobuseid hästi.“

Kapral mõtles veidikene järele.

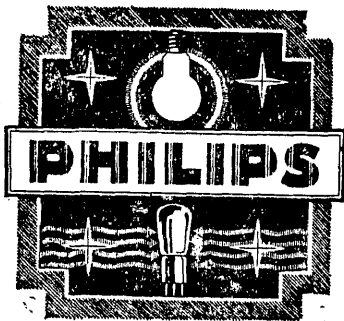
„Olgu siis,“ ütles ta viimaks, „sa is-

tuđ kottide otsas ja sööd siin. Ainult valva hästi eskadroni hobuseid! Kui neile midagi juhtub, siis lõikame Sinu turjalt nahkrihmu, millega sind piitsu-tame. Siia, bācsi, too temale söök siia!“

Selle järele läksid kõik kuus kõrtsi sisemistesse ruumidesse. Ukse peal kallistas Arnyék veel kõrtsimehe kena tütart, kes valju kisaga põgenes kõrtsi leti taha varjule. Hāmarast toast kostis vastu valju jutu kõmin. Seitse king-seppa jõid seal juba lõunast alates. Ohk oli tubaka suitsust ja viinalõhnast nii paks, et lõika kas vōi noaga. Hōo-veldamatutest laudadest tehtud laual oli hulk tühje pudeleid, mille ümber mehed püüdsid teha tarku sõnu ja kõ-nedeleda poliitikast.

„Vait!“ kamandas kapral ning lõi rusikaga nii tugevasti vastu lauda, et tühjad pudelid vaarusid laual nagu joo-dikud uulitsal. „Kui on toas sõjavāela-sed, siis olgu kõik eraisikud vait!“

Kingsepad vaatasid esmalt valjusti kõneleja poole ja olid väga pahased. Üks nende vanematest, kes kandis nā-pitsprille, milliseid kannavad praegu tuukrud, asetas prillid otsa ette ja hak-kas kõikide koosviibijate nimel vastu vaidlema, pigist sõrme püsti hoides. Ent kui Arnyék ulatas talle teretuseks kāe ja seega tunnistas nende kodani-kuõigust, tehti kohe rahu. „Istuge, poi-sid!“ käsutas Arnyék. „Tāhelpa-nul Üks kingsepp, üks husar, — üks kingsepp, üks husar!“ Kiiresti suurenes pudelite arv laual kahekordseks. Kingseppade vanem hakkas targutama Türgimaa, Afganistani ja teiste hommikumaa riikide küsimustega, kuna ta kõrval istuv kapral agarasti täitis ta klaasi. Cziffra jõi hea sõõmu ja ütles targalt:

PHILIPS

kokkuhoiulambid

PHILIPS

duo — kokkuhoiulambid

Ideaalne valgustus ideaalsele kodule!

„Seal on Teil õigus, bācsi, Türgi-
maast on saanud sarnane saabas, mida
isegi Teie ei oska lappida.“

Umbes poole tunni pärast tõusis
Csongodrácz ja läks toast välja, et ho-
buseid vaadata ja ühtlasi selgusele
jõuda, kas on antud süüa ka rätsepale.
Vankrit piiras mustlaste lastekari, nende
keskel seisis vana Selig ja kõik imes-
tasid imet vaadates: ei ole salata, et
rätsep, kes asus ülal kottide otsas,
hävitas sööki armutumalt. Kondid rak-
susid ta hammaste all purunedes ja ta
loopis nad siis teiste juure maha, mis
moodustasid maas juba kauni hunniku.
Ka paisus ta vats silmanähtavalt üm-
margusemaks.

„Kas maitseb, vana vader?“

Wenzel Stipáki nägu hiilgas õnnest.

„Ma suudan veel rohkem,“ pomises
ta alandlikult ja hiilis hobuste poole,
kuna ta hambad püüdsid purustada
suurt kanakonti. „Ma kannan hoolt ho-
buste eest! . . .“

Aegaajalt kutsus kapral kõrtsipere-
mehe tuppa aru andma, kuidas rätsep
sööb.

„Ta sööb ikka veel,“ teatas vana
Selig teenistuseks valmis olles.

Arniék ise tõusis paar korda üles
ja läks vaatama oma külalise kustuta-
matut söögihimu. Hiljem aga, kui sõ-
durid süvenesid ikka rohkem kingsep-
padega politikasse, jätsid nad Stipáki
üksinda. Politika ei oleks olnud iseenesest
sugugi halb asi, kuid mida suuremaks

J. Mülbe. Talve maastik.

kasvas laual pudelite hulk, seda mit-
mekesisemaks läksid arvamised husa-
ride ja kingseppade vahel. Kapral pol-
nud sugugi ühel meel el kingseppade

Atelier

„BATO“

Valmistab
daamide elegantse-
maid tualette ja pesu.
Tallinn, Pikk, 57. Kõnetr. 18-37.

vanema arvamistega, vaid nõudis, et seal, kus pole võimalik midagi enam lappida, tuleb mõõgaga küsimus õien-dada, milliseks kindlustuseks ta koguni mõõga tupest tõmbas. Siiski püüdis ta kingseppade vanemat õigel ajal veen-dumisele juhtida, milliseks otstarbeks ta koputas talle tühja pudeliga pea pihta. Kuid mõju oli sootumaks teist-sugune, sest tühjad pudelid hakkasid nagu pommid lendama toas.

Kui ähkv kõrtsimees tuppä jooksis, olid husarid sundinud kingseppe üle kepi hüppama ja tahtsid parajasti neid ükshaaval tagaukse kaudu visata kana-lauta. Arnyék seisis laual püsti ja ka-mandas sealt pealetungimist.

„Lööge ainult pähe, et nad mitte ja-lust vigaseks ei jää!“ möörgas ta.

„Hõrra vahtmeister!“ hüüdis hädal-dav Selig. „Õnnetus, suur õnnetus!“

— „Mis on?“ käratas kapral ja püh-kis lauvalt mõõgaga viimased pudelid.

„Poonu kihutas hobustega minema!“

— „Kihutas minema?! . . .“

„Just nii. Meie jätsime ta õue pisut üksinda. Seal tuli mu väikene tütre-poeg Dolfi jookstes ja ütles, et ta on hakanud hobuseid peksma ja kihuta-nud õuest välja. Ülevallt mäe veerult võite näha veel vaid vankri tolmu.“

— „Minule järele!“ möörgas kapral. Kõik tormasid õue.

Tõesti, koht, kus oli asunud vanker, oli tühi. Tuikudes, joobnuna vahtisid husarid tolmutilve suunas, mis kadus ühes loojeneva päikesega mäe taha.

„Noh oota, Sa vilets poodud päeva-varas!“ vandus Sándor Arnyék. „Seda Sa pead tasumal Aga Teie siin!“ Nende sõnadega lähenes ta kõrtsiperemehele ja hakkas selle kõrisse kinni. „Kas

Teie ei tohtinud hoida silmi lahti?! Too hobune siia või ma raiun su hakklihaks, vana krants!“ . . .

Vana Selig värises kui haavaleht.

„Hobune siia!“ karjus kapral.

„Ta on taga tallis,“ ähkis kõrtsipe-remees.

Mõni minut hiljem töid sõdurid kondise hobusekronu ette.

„Minu vaene, ainukene kimmell!“ hä-daldas kõrtsmik.

„Noh, nüüd peab ka hobune tundma õppima husaride jumalat,“ vandus Ar-nyék, kargas sadulata hobuse turjale ja kihutas põgenejale järele.

Kingsepad, kes olid kanalaudast välja roninud, kõrtsmik ja isegi husarid vahtisid talle hirmunult tagant järele.

* * *

Kolmveerand tundi hiljem tuli Arnyék tagasi. Nad nägid teda juba eemalt kaugelt, ta istus eskadroni vankris pu-kil ja ta koivade vahel, jalust ja käsist kinni seotud, kükitas Venzel Stipák. Kimmell oli vankri taha kinni seotud ja lonkas. Vahuga kaetud eskadroniho-bused peatusid kõrtsi ees.

Kimmell seisis veidikene aega hin-geldades vankri taga, kuid hakkas kor-raga taaruma ja kukkus maha ja kär-vas.

„Valvell!“ kamandas kapral.

Husarid võtsid valveseisaku, just kui seisaksid nad ülemuse ees.

„Lõika kimmelil ohjad,“ käskis kap-ral. „Nüüd üles, koorma otsa.“

Mõne silmapilguga olid kõik sõdurid vankris ja eskadroni sõiduk veeres ki-iresti sinna poole tagasi, kust ta oli tulnud.

Inglis kalevi- ja manufaktuuriäri

S. PALEY, London

Tallinna osakond

Viru tän., 23.

Soovitab suures valikus **ülrikonna-, palitu-, siidimantli-, kleidi-, pesuriideid** j. n. e.

Husarid ei julgenud lausuda ainust sõna. Pahameeles olid muutunud mehed sõnatumaks. Tusedelt vahtisid kõik nende ees kükitavat rätsepat. Ta oli halastamatult nii tugevasti kõiega kinni seotud, et ei saanud liigetki liigutada. Kirjeldamatu hirm peegeldus ta kuivetanud päivitanud näos, kui ta ümbrust silmitsedes otsusele jõudis, et husarid sõidavad sinna tagasi, kust nad olid tulnud.

„Bosze moj, härra kapral, bosze moj. . . ma ei tahtnud sugugi . . . hobused hakkasid ise kihutades jooksma.“

— „Üsna õige, kuid ma nägin väga hästi, kuidas Sa hobuseid piitsaga erutasid! . . . Pea suul!“

— „Mis sünnib nüüd?“ mõtlesid husarid. Stipák tõmbas pea jalge vahele ja ei julgenud lausuda ainustki sõna; ainult vahete vahel piilus ta vankrist välja. Kui ta aga nägi noort kaasikut, kus ta oli enese üles poonud, hakkas ta kisendama nagu haavatud loom.

„Joj, bosze moj, ma ei taha . . . ei taha sugugi . . .“

Väänledes oli kõis sooninud ta käed vereiseks. Vanker peatus metsa serval.

Sándor Arnyék kargas tuigerdades vankrilt. Ta oli juba pisut kainenenu, ometi vaid nii palju, et kangekaelselt kinni hoida enese ideest ja viia selle täide. Ta paljastas mõõga ja käsutas mehi. Neli nendest tõstsid vankrilt sipleva, hädaldava rätsepaselli ja tirisid ta komistades puu alla, kuhu näitas kapral.

„Seisa!“ kamandas seal Arnyék.

„Wenzel Stepák,“ algas rügemendi trompeter pühalikul toonil. „Me võtsime

sinu maha puuksalt, kuhu sa enese kõlkuma tõmbasid. Meie päästsime Sinu elu, kosutasime Sind söögiga ja joogiga. Tänuks tahtsid Sa ära varastada kroonu hobuse ühes kaerakoormaga. Meie ei tee sulle kurja, vaid asetame Su tagasi sellasesse olukorda, millises olid, kui leidsime Sinu. Palu enese hinge eest!“

— „Ja nüüd,“ jatkas Arnyék veidike aega hiljem, „husar Crifra, seo talle silmus kaelal!“

„Rätsepasell lasi tulla kuuldavale meeleäraheitliku kisa ja püüdis krampulikult tõsta seotud käed kaela juure, kus praegugi näha oli punane vorp, püksirihma jälg. — — — — —

Hämardus tublisti, kui eskadroni vanker tumeda kolinaga teel veeres edasi. Nokastanud husarid istusid sõnalausemata. Noored sõdurid vaatasid vahete vahel hirmunult õhtuehasse kaduva metsa poole, mille serval kõlkus midagi tumedat puu küljes. —

* * *

Mõni aeg hiljem seisis Sándor Arnyék eskadronikantselais rittmeisteri ees. Ta löi kannad kokku ja esines ettekandega.

„Härra rittmeister, esinen teatega, et lähen kindlusesse aega istuma.“

Rittmeistrile meeldis väga kena rügemendi trompeter ja temal oli südamest kahju.

„Noh, näete nüüd, kapral, kas Teil oli seda vaja? Ühe nälgunud käsitöölise pärast peate minema nüüd istuma.“

— „Olin joobnud, härra rittmeister, ja siis oli rätsepasell tänamata. Selle

Sõnaraad ja Kaasika
Ateljee ja õppetöökoda
Tallinn, Rütli, 32 Telef. 11-58
Ilukõited ja kaunistatud nahatööd on kohasemad ja kaunimad esemed kingituseks.

oleksin ma ka veel andnud andeks, kuid, et ta kroonu hobustega mine-makihutas, seda ei võinud ma enam kannatada...“

Mõlemad vaikisid.

„Härra rittmeister,“ ütles Arnyék mõne hetke pärast uuesti, „esinen ettekandega, et kaduma läinud kõis, mis pärast husar Csongodrácz peavahis istus, on samuti minu süü.“

— „Kuidas nii?“

— „Sellega lõmbasin rätsepaselli kõlkuma.“

Rittmeister raputas pead. Trompetipuhuja tõmbas taskust esile kort-seldatud paberiraha ja ütles siis.

„Mul on veel üks palve, härra rittmeister“

— „Milline, minu poeg?“

— „Pärast toda õhtut polnud minul võimalust tasuda kõrtsiperemehele arve toidu eest, mille sõi poonu ja ometi oli ta minu külaline.“ Olen olnud kogu aeg vahi all. Palun väga, härra rittmeister, et teete korralduse, et Salomon Seligile tasutakse arve. Rahast igatahes jätkub! — Vaevalt pääsen ma nii pea sinna ise . . .“

Nordkapp. Kõige põhjapoolsem neem Euroopas.

„Proua Hald.“

Jakob Hansen.

„Jah, tollel ajal pakkus reisimine hulga rohkem lõbu,“ sõnas vana härra ning toetus mugavalt tugitoolile.

„Loomulikult oli vanal ajal ju kõik täiuslikum ja parem,“ tähendas naeratades üks nejudest. „Kui ollakse noor, siis näib olevat kõik kõige kenam. Mis puutub reisimisse, siis tuleb anda vanale ajale küll eesõiguse. Seal ei teinud inetumaks igat kaunimat loodus-

paika mõni võorastemaja frakkidesse riietatud neegri karjaga; seal ei kohanud Teie kunagi tühje maaalasiid hiigla suurte kulutuslaudadega kõrgetel tul-padel: „Ehituskoht suvilale,“ „Maatükk on müüa,“ Tollel ajal ei saanud kunagi ilme, et üks võorastemaja järgneb teisele. Vastuoksa: kuhu iganes jõudsid, alati võeti sind vastu lahtiste kätega, nagu ammuoodatud külalist, alati koh-

tasid inimesi, kes olid hoidnud alal enese isikluse, keda ei teinud hinge- tuks olevusteks ajalehed ja ülikoolilin- nad; nendel olid omad läbielamused ja kogemused ja polnud seepärast su- gugi vähem huvitavad ning iseloomus- tavad.

— „Armas härra Wilster!“ sõnas majaproua, „Teie lubasite jutustada meile täna õhtul möödunud reisiseiklus- test.“

— „Kas jutustasin Teile kunagi koh- tamisest proua Haldiga?“

— „Ei kunagi.“

— „Too oli imelik juhus, kentsakas lugu, milliseid toob ette ainult tõsine elu.“

— „Jutustage! Olge hääd, jutustage!“ hüüdsid noored neiu kärsitumalt.

Kogu seltskond kogus kokku ve- randa ühte nurka. Nende ees asus meri, mis virvendas mitmekesistes vär- vides loojeneva päikese paistel. Wilster niisutas enese huuli madeiraga ja pani siis klaasi enese selja taha marmor- lauakesele. Ta hakkas jutustama:

„Olin ühel hilissuvisel päeval ära eksinud metsa. Tollest päevast on juba möödunud nelikümmend aastat, siiski mäletan seda kõik hästi, just kui oleks juhtunud see eile. Vaikses, sügiseselt selges õhus oli kuulda rähna tagumist. Lõbusad oravad hüppasid ühelt puu- ladvalt teisele või laskusid alla sara- puupõsastesse, kus purustasid pähk- laid, nii et maha langesid purustatud koored. Oli pärastlõunane aeg, ometi oli mahlakas smaragdi karva roheline rohi veel kastest märg. Rohu keskelt võrsusid üles vaarikupõõsad, sõnajala puhmad, põldmarjaväädid täis lillakaid marju. Rohuladvalt rohulatva, lehelt lehele, õielt õiele hõljus härmalõng, õrn ning kerge kui pruudiloor.“

Mets tihenes. Vanad pöökpuud and- sid maad saartele, leppadele, pajudele, sarapuupõsastele ja pihlakatele, mille oksad olid täis korrallpunaseid marja- kobaraid. Tungisin tihnikust läbi ning asusin korraga pikliku järve kaldal. Järve kaldal lookles teerada. Kuigi väsinud, ruttasin rada mööda edasi, sest igatsesin näha inimesi ja inim- elamuud.

Arvatavasti ühe tunni möödumisel kohtasin noort tütarlast. Ta seisis kesk teed suures sügavas metsas ja vaatles

mind suurte imestunud silmadega. Ma palusin juhatada teed ja ka lootsikut, et sõuda teisele poole järve kaldale. Tütarlaps kostis kiiresti: „Tulge minu- nuga, siis saate lootsiku, et sõuda tei- sele poole järve kaldale! Lähemani linnani on sealt veel poolteist penikoor- mat. Täna sin lahke ettepaneku eest, ning sammusime kahekesi edasi. Vahe- te-vahel silmitsesin salaja enese kena kaaslast.“

Wilster peatus ja võttis klaasist hea lonksu madeirat.

„Jah,“ jätkas Wilster, „ta oli väga ilus, tal oli kerge neitsilik vaba kõn- nak, sirge sihvakas kehaseis, peenike-

H. M a l m . Kraavitiik.

sed näojooned, suured kullakarvapruunid naeratavad silmad, pisut kongus nina, väikene moonikarva punane suu ja pikk, raske juuks, mis sinakas mustana läikivates käharates juuksesalkades piiras kõrget otsaesist.

„See on väga kena teist, et tulite minuga,“ ütles ta.

„Meie elame üsna üksinda siin metsas, ema, mina, ja vanaema, kuid viimane on peaaegu kurt ja pime; ta ei kõnele suuremat midagi.“

— „Aga miks elate siin üksildaselt?“

— „Ema ütleb, et inimesed on halvad; parem on kui hoitakse nendest eemale.“

— „Sarnasel juhusel on äärmiselt sündmatu, et tulen Teie ema poole enese isikuga teda tülitama.“

— „Oh, ei sugugi mitte. Teie vastu pole emal midagi, sest Teie olete võõras siin kohas. Vaadake, seal me elame!“

Tütarlaps tähendas käega suvila poole, mis asus poolsaarel järve kaldal ning mida piiras roheline muru ja igivanadest kastanjatest koosnev park. Pea jõudsimel elumaja juure, kus proua Hald, noore tütarlapse ema, võttis vastu mind avasüdamliku võõrastevastuvõtlikkusega.

Emä ja tütar sarnanesid üksteisele. Ainult emä oli tüsedam, vähem, nina lühikene, tugev, silmad mustjas pruunid, silmakulmud silmade kohal kasvanud kokku, ta näojume kullakarvaline, sügiseline, ent naeratus noor, särav ja hambad olid tal valged, tugevad läikivad. Ma olin öösel seal. Järgmisel hommikul aerutasin mina ja proua Hald järvele. Meie istusime üksteise vastu ning kõnelesime sarnase vaba-

dusega, mis juhtub mõnikord inimeste vahel, kes juhtumisi kohtavad üksteist, et järgmisel silmapilgul lahkuda jäädavalt.

Õhk oli lämmatav pala. Metsaserva kohal kogunesid üksikud valged pilvesagarad.

„Teie saate minust valesti aru,“ ütles proua Hald; „mul pole kavatsustki teha erakuks, vaid vastuoksa, tahan anda talle täieliku vabaduse —“

— „Kuid kas ei sünni üleminek sarnasel korral liig järsku; kas ei teki kartus, et ta kõrvuni armub esimesesse vastutulejasse noormehesse?“

— „Võib juhtuda — kuid seda ei usu mina; mina ei tea teist paremat nõuandjat kui instinkti. Olen pannud tähele, et kogemused tähendavad väga vähe ja et vanemate vahelesegamine sünnitab alati halba.“

Selle peale ei teadnud vastata mina mitte midagi. Vaheajal olin sõudnud Aafsborgi kiriku juure. Seal olid ühel liivaseljäandikul madala lahe kaldal ühe vana mõisnikulossi varemed. Proua Hald oli soovitanud mulle vaadata lähemalt kirikut ja ma tõukasin lootsiku kõrkjatesse, millele järgnes terve elav müür, mille moodustasid paplid, lepad pihlakad ja pajud, mis piirasid metsa; otsisin varju tihedaleheliste, kõrgekasvuliste pöökpuude vilus. Siin varjulises kohas jäi proua Hald istuma lootsikusse päräpingile, kuna mina samusin vaatama kirikut.

Surnuaed oli tervena üks rägastik, mille moodustasid mehekõrgused mahalakas rohus kasvavad lilled ja põõsad paplid ja leinapajud; surnuaia müür ja kiriku seinad kadusid sootumaks lopsakasti kasvava luuderohu alla. Luge-

Veinikauplus **C. Petenberg.** asut. 1849.

Pikk tän., 17, Börsikelder. Tel. 17.-02.

Saadaval pühadeks:

„EMLO“ liköörid, konjakid, napsid, Rootsi punsch etc.;

kodumaa ja väljamaa

Veinid, Champagner, Cognac, Whisky, Akvavit, Arrak, Rum etc.

kõrges headuses.

Iga sisseost saadetakse soovikorral koju.

sin pealkirju rohekasplekilistelt marmortahvilitelt, mis siin seal paistsid paksu rohu vahelt — ei midagi muud kui nimed ja aastatearvud, vahel ka mõned mõttesalmid, mõned piiblisalmid. Korruga kuulsin kostvat kiriku tagant jämeda roostetanud häälega kedagi pahandavat:

„Kuradi poisid! kas teie varganäod ei jäta korraks rahule surnuluid?“

Läksin hääle suunas ja kohtasin tagedat meest, surnukaevajat, kes söimas salka uulitsapoisse, kes põgenesid surnuaia värava suunas.

„Võite julged olla, et surnud mees teile külla tuleb. Öösel, kui magate, asub ta teie aseme ette, teie kuradi poisid.“

Seal märkas kuri mees mind ja jutustas mulle enese vihatamise põhjuse.

„Vaadake härra! sellel ajal, kui ma pean lõunauinakut, tulevad need pahrerad poisid ja varastavad surnuluid. Nad segavad neid loomaluude sekka ja müüvad siis kaltsukorjajale külas.“

—„No noh!“

Just meie ees vedeles pealuu, mille uulitsapoisid olid leidnud müümiseks kõlbmata olevat, ja mis sellepärast oli jäänud vedelema. Korruga hakkas pealuu tegema rahutumaid väikseid hüppeid. Surnumatja jäi ehmata des vait ja kiindus tarretanud pilguga pealuisse. Siis aga kogunes ta kiiresti ja haaras ta maast pihku. Samal silmapilgul kukkus pealuust maha jäme, libe kärnkonn.

„Vaata tühjal!“ ütles surnumatja ükskõikselt ja tahtis eemale visata pealuud, kui ta korruga imestas, pealuud käes edasi tagasi veeretades ja lähemalt silmitsedes.

„Vaadake kord siia! Just meelegohta taga asub roostetanud nael. Too pidi

juba siis seal asuma, kui pärishärra Hald maeti.“

—„Kas mitte poisid vahest —“

—„Võimata. Nael on üsna roostetanud. Alles täna hommikul kaevasin haua lahti. Ei — nael on asunud pealuus juba kakskümmend aastat.“

Ta jäi mõttesse ja kõneles mõne aja pärast jälle:

„Surnupealuusse ei lööda harilikult mitte naelu. Järjelikult on ta maha löödud.“

—„Aga kes siis?“

—„Kas mina tean. Minu teada polnud pärishärral muud inimest, kellega ta tülitseks, kui ta abikaasa.“

—„Kas ta elab veel?“

—„See on proua Hald seal poolsaarel järve kaldal. Ta oli ju üsna noor, kui ta sunniti abielluma pärishärraga. Nähtavasti sundis neid raha ühinema, kuigi abielu polnud mitte kõige parem. Mis sääl siis imestada? Mees jäi haigeks ja heitis süngi.“

—„Juhtub olema Teil proua Haldi vastu mingit kahtlust, siis soovitaksin Teie, et peaksite suu. Peaks olema siin toimepandud mõni kuritegu — mida tõendavad mitmed asjaolud, — siis pole tema selles süüdlane. Et ta jättis haua kakskümmend aastat hooletusse, näitab vaid ta hingelist külmutust ja ükskõiklust, ei väljenda aga sugugi halba südametunnistust. Oleks proua Hald püüdnud varjata midagi, siis poleks ei nüüd ega ka edaspidi avatud haud.“

—„Väga tõenäoline. Võib ju olla õige, mis kõnelete.“

—„Vahest oli üks teenijat, kes tahtis kätte tasuda.“

SHOKOLADI-, KAKAO- JA KOMPVEKIVABRIK

A. Brandmann

Soovitab suures valikus igat sorti shokoladi, shokoladi kompvekke, omas vabrikus valmistatud kakaod j. n. e.

Rikkalik valik pühade kaupadest.

V. Tartu maantee, 4/6, Telefon 15-94.

—, „Jah, kuid seal ei leidu mitte keda-
gi, keda võiksin kahtlustada.“

—, „Kas pole mõni, kes tollel ajal
mõisas teenis, hiljem ära läinud või
Manalasse värisenud?“

—, „Ei, Jeus ja Malakias elavad mõ-
lemad veel Ulstrupis ja Peeter Kubja
elab omas talus, teinepool metsa.“

—, „Mõtlege veel hästi järele!“

—, „Jah, siis oli veel valitseja, kuid
see suri metsas õnnetumal kombel kuuli
läbi. Aga tema — ei, see on võimata ;
ta oli aus ja puhas, kui päevapaistne
ilm. Tema poleks ka kärbsele häda tei-
nud, seda kõnelesid kõik.“

—, „Hea! Ma võtan pealuu kaasa; kui
ma peaksin vajama Teie tunnistust, siis
lasen Teid kutsuda.“

—, „Ah pealuu! Ei oodake veidikene.
Parem on, kui annan pealuu politsei
korraldusesse.“

—, „Ma kuulun ise sellesse ringkonda.
Mu nimi on kohtunik Stockfleht.“

Kul hauakaevaja nägi korraga koh-
tuniku enese ees, jäi ta kohe nõusse
ja andis kõhklemata pealuu minu kätte,
mille ma sidusin rinnarätikusse ja sam-
musin lootsiku poole.

Proua Hald istus murelikult lootsi-
kus ja tukkus naerus näoga ja puneta-
vate palgedega; kui ta kuulis minu lä-
henevaid samme, tõusis ta püsti ja
vaatas mulle otsa pärani silmil.

„Meie saame veel äikesevihma,“
ütles ta ja heitis uuriva pilgu üles taeva
poole.

Äikesepilved olid ülesse hõljunud
järsuna, sinakashalli müürina kerkisid
nad läänes teinepool metsa. Ägedad
tuulehiilid puhusid üle järve, ajasid
vahule lained, mis aga peagi rahune-
sid.

„Mille üle mõlgutate mõtteid?“ kü-
sis ta korraga naeratades. „Mis varan-
dust Teie varjate rätikus? Ega Teie
pole ometi kirikuvarandusest midagi
röövinud?“

—, „Varandus, mis ma varjan, on
mehe pealuu, kes kakskümmend aast-
tat tagasi tapeti.“

—, „Miks tahate mulle, vanale naisele,
prügi silma puistata?“

—, „Palun vaadake ise — seda naela,
mis on löödud meeukohtadelt sisse!“

—, „See on imelik! Näib olevat tõesti
nii.“

Ta kõneles üsna rahulikult. Korraga
aga läks ta näost nii valgeks nagu
lumi, pigistas hambad kokku ja haa-
ras kramplikult istepingist kinni, et mitte
ümber kukkuda.

„Jah, see oli Teie abikaasa! Kuid
ärge ehmatage: ma ei teeni enesele üles-
pidamist politseinikuna.“

—, „Täna väga. Just praegu mõt-
lesin, kas pean haarama Teie ümbert
kinni ja viskuma siis kahekesi järve.
Ma ei karda nuhtlust, kuid mis kasu
oleks sellest? Agnes, kes on täiesti ilm-
süüta, kannataks kord raskemini selle
all, kui mina.“

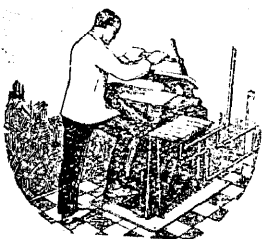
—, „Selles on Teil õigus!“

„Oh Jumal, Jumal, siis sai ta, õn-
netu, ikkagi sellega hakkama ja ei suut-
nud enese süüdikanda,“ hädaldas proua
Hald. „Ja mina ei teadnud seda, ei osa-
nud teda aidata ega trööstida!“

—, „Nüüd kõnelete mõistatusi ja mina
ei saa midagi aru, mis kõnelete.“

—, „Kas tahate vaikida? Kas tahate
olla vait Agnese pärast, siis jutustan
Teile kõik, kuidas oli asjalugu. Ma olen
küllaldaselt selle all kannatanud, kan-
des neid kaua aastaid enesega.“

Pühad on ligi!

Riiete keemiline puhastuse
ja kiirpressimise tööstus

Et hoiduda suurest tungist pühade eel, palume kõiki meie lugu-
peetud töötarvitajaid tuua **ülikonnad, palitud ja mantlid**

pressida ja puhastada

aegsasti enne pühi.

„VESTA“

Niguliste tän. 6

(apteegi vastu, kolmas maja Harju
tänavalt) Tel. 13-47.

H. Malm. Vana Tallinn.

—„Tahan vaikida — Teie pärast.“
—„Täna, oh täna Teid!“

Proua Hald haaras mu käe ja pigistas selle silmapilguks enese tormava südamele vastu. Siis hakkas ta jutustama:

„Olin tollel ajal veel väga noor, kaheksateistkümme aastat vana, kui mu vanemad mind sundisid minema mehele, ja ma ei teadnud, mis oli armastus. Kui avanesid mu silmad, oli mul hirm ja häbi, kuid oli hilja, sest tehtud samme polnud võimalik parandada; veetsin enese päevad mures ja meelehärmas; ainukeseks lohutuseks oli, et võisin visata end sügavasse kaevu, kui elu muutus väljakannatamatuks.

Mu mees jäi haigeks ja muutus veel pöörasemaks kui enne: teda täitis metsik armukadedus mu nooruse ja kenaduse pärast; pidin viibima alatasa ta juures, ohverdama enese temale täielikult, ja ometi polnud temal muud mulle kui kibedaid etteheiteid. Ja siis — siis—“

—„ — tekkis Teis lugupidamine noore valitseja vastu?“

Proua Hald läks üleni punaseks.

„Ei, ei! Tema ei mõlkunud mu mõtetes. Aga minu vanemad ajasid minu eneste ukse eest minema; ma ei teadnud laias maailmas kohta, kuhu minna; ka polnud mul inimest, kellele oleksin puistanud enese südame. Tema aga oli nii vaikne ja nii hea. Kõik pidid usaldama teda. Ja ta kõneles minuga nii lahkesti ja mahedasti, silitas tasakesi minu juukseid ja sundis mind nii vaikima, kui oleksin väikene laps. Ja üldse ma usun, ta naeris ja nuttis — too tugev mees. Ja ta oli nii kurb, pigistas mind enese rinnale ja suudles mind.

Mida pean ma veel jutustama? Meie unustasime kõik mure, meie mõtlesime vaid, kui õnnelikud me olime, kui viibisime kahekesi. Kadusid päevad, kadusid nädalad, kuud. Tulevikku meie ei mõtelnud ja kuigi vahest nimetasime tulevikust, siis lohutasime ennast mõttega: ta sureb ju nii kui nii varsti, see vana mees.

Ma muutusin tema vastu paremaks. Mu südames võttis aset kaastunne; nüüd võisin ka saada aru, et ka vanad ja haiged inimesed hoiavad küüntega kinni elust.

Kuid ta ei surnud. Kuu, kuu järele möödus, kuid edasi lamas ta liikumatu kahvatuna asemel ja jälgis kõiki minu liigutusi ärksate, luuravate pilkudega. Minul oli hea lootus, kuid aegade jooksul võttis hirm aset. Ühel päeval märkab ta muidugi kõik ja siis kihutab tema, vana südametü haige mees, minu häbiga ja teotusega uulitsale, tema, kes õigusega röövis minult minu nooruse.

Oli aeg, kus ma olin küps hirmust. Seal haarasin ma kramplikult sõbrast kinni ja hüüdsin: „Peab see inimene elama siis igavesti? Kas peab ta elama veel küllaldaselt kaua, et paneb jala mu turjale ning kihutab minu minema nagu kärnase koera?“ Veel edasi kõnelesin, kuid ta ei kostnud midagi, suudles mind otsa ette ja lükkas siis tasakesi uksest välja: ta tahtis olla ükski.

Kaheksa päeva hiljem oli Hald surnud. Ma ei aimanud mil viisil ja järelepärimistele vastas ta ainult „ei.“ Lõpuks uskusin ise ka loomulikku surma; vastupidises veendusin siis, kui mu sõ-

ber jäi ühel päeval metsa, sest ta ei suutnud väljakannatada seda elu.

Oleksin järgnenud temale, kuid mu laps hoidis minu tagasi, võib olla armastasin ma üleliiga elu.“

Proua Haldi jutustuse ajal oli äikese-pilv metsa tagant tulnud esile. Üksikud suured vihmapiisad langesid mu kätele; nüüd sõudsin kiiresti neeme poole; särav valge suvimaja asus selle tipul igivanade, suurte kastanite all. Sakiline välk purustas pilve ja siis pääsis torm vallale ning täitis madalal asuvad legendikud käruga ja selle kajaga.

Korruga, kui ma olin andunud täiesti sõudmisele, kummardus proua Hald kiiresti ette poole, haaras pealuu ja viskas selle kaugeleemale järve. Tanaeris kramplikult, häbelikult ja pomises: „Minul hakkas korruga hirm. Teie ei ole ometigi selle üle pahane, härra—“

—„Seda küll, mitte. Kuid Teie julgeolek pole seega sugugi muutunud kindlamaks.“

—„Kes andis selle Teile?“

—„Hauakaevaja. Kuid ta on viisakas mees, pealegi ajasin temale veidike hirmu naha vahele; peaks ta midagi siiski kuulda laskma, siis võib seda tühjaks laimamiseks pidada.“

—„Teil on õigus. Minu saatus on Teie kätes, ma olen Teie võimuses.“

—„Seda enam peate mind usaldama. Mina ei ole teie äraandja; minu silmis on üksik inimene kõrgemal, kui kõik seadused.“

—„Andke andeks! See oli momentaalne meeleheitlik hirm. Ma mõtlesin vaid Agnese peale, kuidas ta seal istub ning ootab meid.“

Lootsik puutus vastu paadisilda ja meie jooksime kiiresti läbi pargi majja, enne kui äikene õieti kallale pääsis.

Mõni hetk hiljem istusime aiatoas ja lasime endale head maitsta suhkruga keedetud põldmarju koore kastega. Väljas aga sähvasid välgud puude ladvus üksteise järele ja vihma sadas nagu oavarrest vanadele hiiglasuurtele puumürakatele. Välk lõi jämedasse puu oksa, murdis selle ja paiskas siis jõuga maha. Taevas läks mustaks ja pimedaks, nagu oleks käes öö. Ainult vahetevahel sähvav välk valgustas pimedust, ta here valgus tungis kõige

Taime-
võid

Bona, Priima ja Alfa

on
perenaiste
lemmikud.

Müük
igal pool.

pimedamasse toanurka; ta valgus ületas ka taevast sadava vihma, nii et näis nagu sajakst tulejoad taevast maha.

Sellel öhtul läksime varakult puhkama. Proua Hald ja mina läksime seltsis koridori mööda. Ma ütlesin naljatas: „Kõige parem on, et lukutan täna öhtul enese toakse; ei või olla küllalt ettevaatlik: Teie olete ju armuheitmata, kui vaja kustutada jälgi.“

Sellele vastas ta naeratades: „Nii palju ei karda ma veel iseennast.“

* * *
Wilster vaikis ja niisutas siis huuli täiest madeiraklaasist.

„Ja nii oli see siis selge kõik,“ ütles ta. „Aga mis sai pärast proua Haldist?“ uurisid uudishimulikud neiukesed.

„Seda ma ei tea. Aga i gatahes ei viinud ta tolle korral enese pead mitte timukapakule.“

—„Too oli kardetav naine,“ ütles majaproua.

„Väga võimalik,“ ühines Wilster. „Kuid tollest ajast alates olen hakanud õrnemat sugu suuresti austama ja see on mind alati sundinud, kus vaja, tarvitama moraali mõõdupuud.“

—„Pealegi, kui ta on eriti võluv,“ ütlesid noored neiukesed — —.

Vastutav toimetaja: EM. GUTMANN.

Väljaandja Kirjastus-osaühisus „ARENG“,
Trükitud „EDU“ trükikojas S. Kompassi tän., 40, Tallinnas.

Mööbli ja sisemiste puutööde töökoda.

TALLINN,
Pikal uul., 29a.

H. Offenberg,

TALLINN,
Pikal uul., 29a.

Magadis-, söögitoa- ja saalimööbleid,
tammepuust **trepid,**
tammepuust **uksed.**

Müük laost ja valmistamine tellimiste peale. — Maitserikkalik väljatootamine, mõõdukad hinnad.

Poolsiidi palituteks, kleitideks ja voodririideks on odavasti müügil tekstiilvabriku kontoris

„Tekla”, Viru tän., nr. 14
k. 1

Ajakiri

„Romaan“

Ajakiri

avaldab rohkes valikus **ainult häid** ja laiale rahvahulgale **meeldivaid** romaane, jutustusi, novelle, luulet ja pilte.

Tellimishinnad 1929. aastaks:

Aastas (24 nr.) Kr. 7.50 || 1/4 aastat (6 nr.) Kr. 2.25
1/2 „ (12 nr.) „ 4.00 || 2 kuus (4 nr.) „ 1.60

Asjatundjad joovad ainult kõrgeväärtuslikku **t e e d**

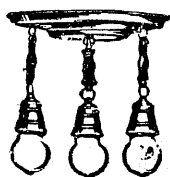
Vassili Perloff ja Pojad

Asutatud 1787. a. Saada igas koloniaaikaupluses. Asutatud 1787. a.

Ärge murdke asjata oma pead, sest paremat ja odavamast ostukohta ei ole, kui

A.S. Drommeter & Ko, Tallinnas, Lai, 5

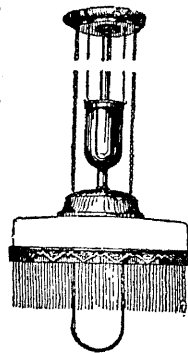
Kr. 9.

Kr. 10. —

Kr. 7.—

Kr. 20.—

Kaubandus-Tööstus Aktsiaselts

„KREENBALT“

TALLINN, Suur Karja tän., 31.

Postkast 346.

Telegr. adr.: „KREENBALT“, Tallinn.

Telefonid: 2-41, 24-66, 31-58 ja 31-92.

Järgmiste kodumaa tekstiilvabrikute müügikeskkoht ja pea'adu:

**Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri O.-ü.
Balti Puuvilla Ketramise ja Kudumise vabriku A.-S.
Sindi Kalevivabriku Ühisus, end. Wöhrmann ja Poeg.
Eesti Niidi vabriku ühisus.**

Kõikide ülevalnimetatud vabrikute saaduste en-gros müük, nimelt:

Igasugused puuvillariided pleekimata, pleegitud, värvitud, trükitud, merseriseeritud, lõngad, puuvillane vatt jne.

Härrade ja daamide palitute, kostüümide, ülikondade riided, tekid, rätikud, villane vatt jne.

Kõik sordid õmblusniiti: valge, must, värviline.

Shokoladi — kompveki
ja biskviidi tehas

R. KLAUSSON

Tallinn, Jahu tän., nr. 5. Kõnetr. 19-05.

Suur valik maiustustest shokoladi, karamelli ja biskviidi alal.

Müügil igas paremas äris.

Ostudel ja järelpärimistel nimetage „Romaan'i Jõulualhumi“!

Kõikidele ostjatele tähelepanuks!

Kõikidele ostjatele tähelepanuks!

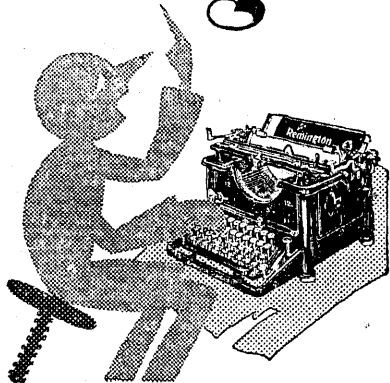
Ärge ostke enne **karusnahku**, kui Teie pole neid näinud
uues karus- ja tooresnaha äris

A. Taub & N. Koff Suur Karja,
nr. 14.

Suurem erikauplus sellel alal. Kõi e parem kaup, kõige odavamad hinnad

Kõige viisakam teenimine. Eriline en-gros ja ka en-detail müük.
Palume lugupeetud ostjaid ise veenduda tõelikkuses.

Remington

*Praegusaja moodsaim ja tehni-
liselt täiuslikum kirjutusmasin*

O.Ü. „Systema“

*Raekojaplats, nr. 5. Tel. 709.
(Voorimehe tän. nurgal)*

O.Ü. W. Tegeler

Raekoja plats, 17,

kõnetraat 17—50,

soovitab oma rikkalikust jõulu väljapanekust:

nukkusid:

portselaanist, tselluloidist, riidetud ja
riietamata;

nukutarbeid:

köögi sisseseadeid, nõud, kingad, parukad, pead;

huvitavaid riidest loomi;

auto-nukkusid;

ridiküülisid huvitavais vormes ja mitmesuguseid teisi mänguasju;

kirjutuspaberit;

tubade kaunistamisasju;

kirjutusgarnituure;

pilte;

jõulupuu ehteid j. n. e. j. n. e.

GEORG MEYER

TALLINN

Pikk tän., nr. 10.

TALLINN

Käsitööriistad puu- ja rauatöö tarbeks. Ehitustarbed.

Noad, käärid, habemeajamisaparaadid.

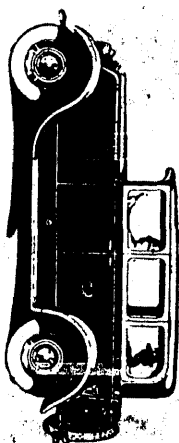
Priimused, jootmislambid.

Aknakaardina stanged.

Kaup rootsi-, ameerika ja saksa vabrikutest.

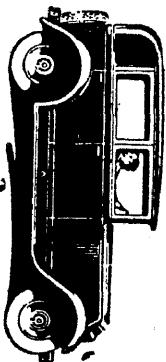
10.
AP 928 B
Romaarid

REINASTELLA VIVASTELLA MONASTELLA

on uus seeria **RENAULT** luksus-
automobilisid.

Nad on kõige ilusamad. Luksusauto-
mobilide keskel.

KONZENTRA

Inh. F. John.

TALLINN, Pikk tän., nr. 39.

Tel. 8-62.

